

KØBENHAVNS BYRET DOM

afsagt den 20. september 2019

Sag BS-9730/2018-KBH

DENFO, Danske Solcelleejere
(advokat Niels Holger Printz)
mod
Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet
(advokat Sune Fugleholm)

Sagens baggrund og parternes påstande

Sagen er anlagt den 20. marts 2018. Sagen vedrører spørgsmål om ukorrekt måling af solcelleejeres elforbrug og heraf følgende forkert betaling for el og opkrævning af elafgifter.

Sagsøgeren, DENFO, Danske Energiforbrugere, har nedlagt følgende selvstændige, si-deordnede påstande:

1. Sagsøgte, Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, tilpligtes at anerkende, at egenproducenter af elektricitet, omfattet af lov nr. 722 af 25. juni 2010, jf. lov nr. 1390 af 23. december 2012, for så vidt elektricitet, der fremstilles via vedvarende energi på den pågældendes eget VE-anlæg, og som også forbruges direkte af producenten selv, er fritaget for tariffer, afgifter, PSO og moms, og at egenproducenten således alene skal betale de nævnte tariffer, afgifter, PSO og moms af det eventuelle nødvendige tilkøb af elektricitet, der leveres fra det kollektive elnet til supplement af producentens egen producerede elektricitet til eget forbrug i husstanden.
2. Sagsøgte tilpligtes at anerkende, at opgørelsen af den årsbaserede elektricitet, som leveres fra elnettet og til elnettet, og nettoafregnes efter lov nr. 722 af 25. juni 2010, jf. lov nr. 1390 af 23. december 2012, forudsætter anvendelse af enten en elmåler, der kan "løbe baglæns", når der er overskudsproduktion (summationsmåling), eller ved en separat måling af henholdsvis den elektricitet som leveres fra elnettet og til elnettet, hvorefter nettoforbruget er forskellen mellem de to målte værdier.

3. Sagsøgte tilpligtes at anerkende, at der som følge af manglende retvisende måling, jf. påstand 2, sker uhjemlet opkrævning, jf. grundlovens § 43, af elafgift og PSO samt moms heraf.
4. Sagsøgte tilpligtes at anerkende, at egenproducenter af solcelleelektricitet, omfattet af lov nr. 722 af 25. juni 2010, jf. lov nr. 1390 af 23. december 2012, er undtaget fra følgende betalingsprincipper og betalinger indeholdt i Dansk Energis tarifmodel 2:
 - 1. Nettarif (takst) til netselskabet af den målte leverede mængde elektricitet (bruttoafregning) til producenten
 - 2. Abonnementsbetaling til netselskabet for administration af kundeforholdet
 - 3. Individuelt fastsat rådighedsbetaling til netselskabet som betaling for stand-by-adgang til netkapacitet.
5. Sagsøgte tilpligtes at anerkende, at der sker uhjemlet opkrævning af moms, jf. grundlovens § 43, af de i påstand 4 omhandlede beløb, nettarif, abonnementsbetaling samt rådighedsbetaling.
6. Sagsøgte tilpligtes at anerkende, at fleksafregning er i strid med lov nr. 722 af 25. juni 2010, jf. lov nr. 1390 af 23. december 2012.
7. Sagsøgte tilpligtes at anerkende, at der sker uhjemlet opkrævning af moms, jf. grundlovens § 43, ved egenproducentens tilbagekøb af egenproduceret elektricitet, jf. påstand 6.
8. Sagsøgte tilpligtes at anerkende at have tilsidesat markedsføringslovens § 3 jf. § 2, om vildledende markedsføring eller principperne heri, jf. lovbekendtgørelse nr. 1216 af 25. september 2013 med senere ændringer.

Sagsøgte har over for påstand 1 nedlagt påstand om frifindelse og over for påstand 2-8 principalt nedlagt påstand om afvisning, subsidiært om frifindelse.

Sagsfremstilling

De centrale aktører

Sagsøgeren er en interesse- og paraplyorganisation for en række energiproducenter og -forbrugere, herunder danske solcelleejere.

Energistyrelsen, der er nedsat efter lov om energipolitiske foranstaltninger, er en styrelse under sagsøgte og varetager en række myndighedsopgaver blandt andet vedrørende elforsyningsloven.

Energitilsynet er nedsat i henhold til elforsyningsloven som en af ministeren uafhængig myndighed, der fører tilsyn med elselskabernes priser og leveringsbetingelser, herunder betingelserne for at få adgang til transmissions- og distributionsnettet.

Energinet.dk er en selvstændig offentlig virksomhed med staten som ene-ejer. Energinet.dk står for systemansvar og for ejerskab og drift af transmissionsanlæg af blandt andet el.

Dansk Energi er brancheforening for energiselskaber i Danmark. Dansk Energis medlemmer omfatter koncerner og virksomheder med aktiviteter inden for produktion, distribution og handel med blandt andet elektricitet.

Den udvidede solcelleordning og afvikling heraf

I 1998 indførtes en ordning vedrørende solceller således, at mindre solcelleanlæg blev fritaget for elafgift af den elektricitet, der blev fremstillet på de pågældende anlæg, og som samtidig blev forbrugt af producenten selv. Ved lov nr. 722 af 25. juni 2010 (der byggede på lovforslag L162 af 17. marts 2010) blev ordningen udvidet således, at overskydende elektricitet fremstillet på sådanne anlæg, der var leveret ud til elnettet, senere kunne "hentes tilbage" og da ligeledes være fritaget for elafgift.

Af Energistyrelsens notat af 21. december 2011 vedrørende svar på spørgsmål fra Enhedslisten om vedvarende energi fremgår, at det med stigende afgifter og faldende anlægspriser blev mere og mere økonomisk attraktivt at installere solcelleanlæg. Men samtidig blev ordningen også dyrere for selskaberne og for staten.

Af Dansk Fjernvarmes hjemmeside for den 15. maj 2012 fremgår:

"El-selskaber begynder at sige fra overfor solceller

[..]

Solceller er et helt nødvendigt element i den grønne omstilling, og de passer fint ind i et energisystem med mange vindmøller, siger adm. dir. Lars Aagaard fra Dansk Energi.

Ikke desto mindre mener også han, at det er nødvendigt at kigge på de regler, strøm fra solceller afregnes under. Hvis forbrug og produktion går lige op over et år, så betaler ejeren af solcelleanlægget nul kroner til elnet, nul til transmission, nul til PSO og nul i afgifter til staten."

Af Dansk Energis brev af 24. maj 2012 til sagsøgte fremgår

"Nettoafregning af solcelleanlæg

[..]

Kunder der anvender nettoafregningen, betaler ikke for det slid på elnettet, som trafikken frem og tilbage medfører samt de ekstra administrationsomkostninger. De har heller ikke incitament til, at agere efter de markante prisforskelle på el. Ordningen understøtter dermed ikke et fleksibelt elsystem med fleksible forbrug, hvilket i stigende grad er nødvendigt."

Problemstillingen blev i efteråret 2012 flere gange omtalt i medierne.

Af Energistyrelsens faktaark af 6. november 2012 fremgår blandt andet, at "den nuværende støtte til den elproduktion som anvendes af husholdningerne i form af fritagelse for afgifter, tariffer og moms" da udgjorde omkring 1,65 kr./kWh ud af en samlet elpris på ca. 2 kr./kWh.

Den 15. november 2012 var følgende anført i Ekstrabladet:

"Solcelle-ejere reddet - Lidegaard bøjer sig

Protesterne mod Martin Lidegaard har hjulpet. Boligejere, der har købt solcelleanlæg, får ikke en ekstraregning

[..]

Protesterne skyldede ind over klimaminister Martin Lidegaard, da han i september måned lancerede en reform af solcelleordningen - den såkaldte nettomålerordning.

[..]

Men nu kan Venstre oplyse, at danskere, der allerede har købt solcelleanlæg, ikke får forringet deres investering.

[..]

I aftalen, der netop er faldet på plads, har Venstre sikret at boligejere, der har købt solcelleanlæg, ikke får forringet deres investering. Det havde klima- og energiminister Martin Lidegaard (R) ellers lagt op til i sit udspil, skriver Venstres energiordfører Lars Christian Lilleholt.

- Efter at have nølet i knap et halvt år lagde ministeren op til at forringe vilkårene for de danskere, der har investeret i solcelleanlæg i god tro om, at de kunne spare på energiregningen.”

Den 20. november 2012 fremsatte ministeren forslag til lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi, lov om elforsyning, lov om afgift af elektricitet og ligningsloven (lovforslag nr. L 52/2012). Den følgende dag skrev han et brev til berørte parter, der havde henvendt sig, at baggrunden for lovændringen var, at den nuværende støtte til solceller indebar, at man var fritaget for at betale nettariffer, PSO og afgifter til staten, hvilket havde en værdi af ca. 1,60 kr./kWh, hvorved solceller udgjorde langt den dyreste form for vedvarende energi.

Sagens nærmere omstændigheder

Nærværende sag vedrører blandt andet det forhold, at der for egenproducenter, herunder solcelleejere, kan være installeret forskellige målertyper, der fører til en forskellig opgørelse af elektricitetsforbruget og dermed en forskellig beregning af elafgift m.v. Af net-selskabet Kamstrups information til solcelleejere fremgår (udateret):

”En husstand har tre faser, men solcelleanlægget er oftest kun tilkoblet en eller to faser. Det er derfor kun i de faser, hvor dit solcelleanlæg er tilkoblet, at din producerede energi fra solcelleanlægget kan anvendes i husstanden. Det er også i de faser et eventuelt overskud af produceret energi bliver eksporteret til elnettet. Sætter du et større kraftforbrug i gang som for eksempel en tørretumbler eller vaskemaskine, kan du opleve at have et forbrug af importeret energi fra elnettet, samtidig med solcelleanlægget eksporterer et overskud af energi.

[..]

To forskellige målemetoder

Der findes to forskellige metoder at måle importen og eksporten af energi på. De kaldes henholdsvis for [fasemåling] og [summationsmåling]. Beregningen foregår i elmåleren, men det er dit forsyningsselskab, der vælger, hvilken af de to metoder, de vil benytte.

- Ved [fasemåling] afregnes energien for hver af de tre faser separat, og energiforbruget afregnes i et register og energiproduktion afregnes i et andet. Det vil sige, at der kan tælles op i både import- og eksportregistret på samme tid.

- Ved [summationsmåling] trækkes solcellernes energiproduktion hele tiden fra husstandens energiforbrug over alle tre faser. Der bliver aldrig talt op i begge registre på samme tid. Afhængig af om det er det samlede forbrug eller den samlede produktion, der er størst, tælles der enten op i import- eller i eksportregistret.”

Ved brev af 24. november 2016 henvendte sagsøgeren (da kaldet Danske Solcelleejere) v/formand Michael Hvitfeldt sig til Energitilsynet med anmodning om, at Energistyrelsen suspenderede Dansk Energis tarifmodel 2.0 med tilbagevirkende kraft indtil, at målemetoden var blevet ensrettet. Sagsøgeren anmodede endvidere i brevet til Energitilsynet Energistyrelsen om, at der i fremtiden anvendtes summations-målemetoden, fordi solcelleordningerne havde været markedsført således, at ”elmåleren render baglæns”. Endvidere anførtes:

”Hvis der i forbindelse med Dansk Energis Tarifmodel 2.0 skal tages hensyn til denne gældende lov. Er der ingen mulighed for at tariffing af solcelleejere på den omtalte eksisterende solcelleordning, da den opgøres efter et år og målingen er netto leveret fra og til nettet.

[..]

Det står klart og tydelig i den pågældende lov af solcelleejernes målere enten skal rende baglæns eller være en separat måling af henholdsvis den el som leveres fra nettet og til nettet, hvorefter nettoforbruget er forskellen mellem de to målte værdier, Denne måling er kun muligt med en summationsmåler, da en individuel Import/Eksport måler har 3 – 6 målinger.”

Den 15. december 2016 skrev daværende energi-, forsynings- og klimaminister Lars Chr. Lilleholt til MF Kristian Lorentzen, at beskrivelsen i lovforslag L 162/2010, afsnit 3.2.1.2, omhandlede, hvornår en egenproducent var fritaget for at betale elafgift under den såkaldt årsbaserede nettoafregning, og at spørgsmål om fortolkning, hvad der er gældende ret i forhold til betaling og fritagelse for elafgift hørte under SKAT.

Af artikel af 19. december 2016 fra Ingeniøren.dk fremgår:

”Udbredt elmåler giver solcelleejere ekstraregning

[..]

Solcelleejere med en bestemt type elmåler risikerer at komme til at betale mellem 200 og 1.800 kroner mere om året i afgifter og nettarif til deres lokale netselskab end en solcelleejer med en anden type elmåler.

[..]

Fase- eller summationsmåler

[Jørgen S. Christensen fra Dansk Energi] anslår, at omkring halvdelen - cirka 50.000 - af landets solcelleejere har en såkaldt fasemåler installeret. Mens cirka 40.000 har de såkaldte summationsmålere.

Forskellen på regningen til solcelleejerne ligger i den måde, som de to måletyper virker på.

En såkaldt summationsmåler trækker hele tiden selv solcellernes elproduktionen fra husstandens elforbrug og sender nettoresultatet hen til netselskabet.

[..]

Ifølge Dansk Energis forsknings- og teknologidirektør, Jørgen S. Christensen, har man kendt til problemet med de to slags målere i flere år og har også spurgt det måleransvarlige selskab, Energinet.dk, om man ikke skulle præcisere og vælge et bestemt måler-princip.

Men det mente Energinet.dk ikke ifølge Jørgen Christensen - på daværende tidspunkt:

[..]

Kigger på sagen

Hos Energistyrelsen bekræfter chefkonsulent Torben Normann Schulze, at Dansk Energi for en måned siden har rettet henvendelse til Energistyrelsen om problemstillingen, og at man nu - sammen med branchen og Energinet.dk - går i gang med at finde ud af, hvordan man finder en løsning på problemet:

»Det er et reelt problem, at man opgør solcelleejernes nettoforbrug og produktion forskelligt, og det skal løses,« siger han.»

Ligeledes ultimo 2016 iværksatte Energistyrelsen drøftelser med Dansk Energi og Energinet.dk samt Energitilsynet for at belyse problemstillingen. Endvidere ønskede man at kunne pege på mulige løsningsmodeller med henblik på ensretning og harmonisering heraf. Parterne var under drøftelserne enige om, at begge måleprincipper var lovlige, men at der var behov for, at alle kunders forbrug blev opgjort ens.

Af Danske Energis udtalelse af 4. januar 2017 fremgår endvidere:

»Tarifmodel 2.0 er udarbejdet i henhold til elforsyningslovens regler, herunder særligt § 73, som fastsætter rammen for, hvordan netselskaber skal prisfastsætte deres ydelser. Det bemærkes i den forbindelse, at Energitilsynet i forbindelse med Dansk Energis anmeldelse af tarifieringsmetode for kunder med solcelleanlæg (Sag 13/03742), fandt at en nettoafregningsordning for nettatarifferne ikke er i overensstemmelse med elforsyningsloven. Tarifmodellen skal selvsagt samtidig være i overensstemmelse med anden dansk lovgivning, herunder nettoafregningsbekendtgørelsen og elafgiftsloven.

[..]

Lovforslag 162 - elafgiftsloven

Lovforslag 162 handler om elafgiften i forhold til solcelleanlæg. I lovbetragtningerne findes formuleringer i stil med "lagre elektricitet på nettet", som anvendes til at forklare hvilken elafgift, som en solcelleejer slipper for at betale. Elafgiftsloven regulerer dog alene elafgiftsspørgsmålet og har aldrig reguleret netselskabernes tarifiering.

[..]

Elafgiftsloven indeholder således regler om den afgiftsmæssige håndtering af solceller. Der kan ikke af denne lov udledes, hvilke regler der gælder for netselskabernes tarifiering af deres ydelser, som er reguleret af elforsyningsloven. Vi kan på denne baggrund ikke se noget som helst belæg for at mene, at Tarifmodel 2.0, som ikke regulerer elafgifter, skulle være i modstrid med elafgiftsloven eller lovbetragtningerne til Lovforslag 162

[..]»

Af skatteminister Karsten Lauritzens brev af 11. januar 2017 til Kristian Lorentzen fremgår:

”Lovforslaget [dvs. L 162/2010] medførte, at elektricitet fra alle private VE-anlæg med en kapacitet på højst 6 kW blev fritaget for elafgift. En husstand med fx et solcelleanlæg skulle dermed kun betale afgift af forskellen mellem den elektricitet, som blev leveret til det kollektive elnet, og den elektricitet, som blev trukket fra det kollektive elnet. Der kunne afregnes på årsbasis, hvilket medførte, at den elektricitet, som solcelleanlægget producerede om sommeren, og som husstanden ikke selv kunne nå at forbruge på produktionstidspunktet, kunne sendes videre til elnettet. Herefter kunne det "trækkes tilbage" om vinteren, når solcelleanlægget ikke producerede nok elektricitet.

Fritagelsen er stadig gældende i dag, men den årsbaserede opgørelse blev ophævet i 2012 og erstattet af en timebaseret opgørelse. Der blev dog indført overgangsordninger for bl.a. bestående anlæg og anlæg under etablering. Disse anlæg benytter derfor stadig i dag den års baserede opgørelse.

Det var forudsat i lovforslaget, at husstandens elmåler både kunne måle og registrere den elektricitet, som blev modtaget fra elnettet, og den elektricitet, som blev leveret til elnettet. Ifølge bekendtgørelse om fjernaflæste elmålere og måling af elektricitet i slutforbruget, som hører under Energi-, Forsknings- og Klimaministeriet, skal der inden udgangen af 2020 være opsat fjernaflæste elmålere hos alle slutbrugere. Dette indebærer i praksis, at det centralt fra netvirksomhederne vil kunne aflæses, hvor meget den enkelte husstand har modtaget fra og leveret til elnettet inden for fx hver time.”

Den 20. februar 2017 skrev den daværende energi-, forsynings- og klimaminister, Lars Chr. Lilleholt, følgende til sagsøgeren:

”Jeg har forstået, at der i forbindelse med netselskabernes tarifopkrævning m.v. muligvis kan opstå nogle forskelle i forhold til måling afhængig af om målingen foretages som fasemåling eller summationsmåling.

Netselskabernes måling og opgørelse heraf sker efter godkendelse i Energitilsynet. Der er ikke nogen politisk involvering i denne proces, og det ligger derfor uden for mit område at gå ind i sagen.

Energitilsynet, der er en uafhængig myndighed, vurderer på baggrund af eldirektivet, lovgrundlag mv., om nelselskabernes ønsker til tarifiering og måling kan tages til efterretning, dvs. godkendes og indføres. Jeg har fuld tillid til, at Energitilsynet udfylder denne rolle. Det indebærer, at jeg som minister ikke involverer mig i Energitilsynets virke.

Jeg vil imidlertid gerne forholde mig til de forhold, som er nævnt i lovgivningen, nemlig at tarifferne som udgangspunkt skal være *rimelige, objektive og ikkediskriminerende*. Dermed skal de enkelte forbrugere via tarifferne betale for de omkostninger, de giver anledning til. Disse principper bundes i EU's eldirektiv, som jeg i bund og grund synes er rimelige.

Der pågår et arbejde med at udrede den potentielle forskelsbehandling af fasemåling og summationsmåling med deltagelse af Energistyrelsen, Energinet.dk, Dansk Energi og Energitilsynet for at finde ud af, hvorledes forskellen på henholdsvis fasemåling og summationsmåling skal håndteres. Arbejdet forventes færdigt i den nærmeste fremtid, hvorefter Energitilsynet vil tage stilling til, hvorledes målingen skal håndteres.”

I forbindelse med det nævnte arbejde om potentiel forskelsbehandling af fasemåling og summationsmåling sendte Dansk Energi en e-mail af 16. november 2017 til Energistyrelsen fremgår blandt andet, at antallet af egenproducenter da udgjorde 92.207, hvoraf 51.710 havde fasemålere, mens 40.815 havde summationsmålere. Tallene er skønnede. Det fremgår endvidere, at udskiftning af enkeltmålere forventedes at koste ca. 1.500 kr. pr. måler.

Arbejdet førte endvidere til notat af 16. maj 2018 fra Dansk Energi om Konsekvensvurdering vedr. de to måleprincipper for nettoafregnede kunder. Heraf fremgår blandt andet, at beregningerne viste, at de årlige gennemsnitlige meromkostninger for fasemåling i forhold til summationsmåling var i størrelsesordenen 100-150 kr. for nettoafregningsgruppe 6, hvilket er den gruppe, som nærværende søgsmål vedrører.

Af Energistyrelsens notat af 15. juni 2018 fremgår blandt andet:

”Målertype	Ferr.måler	Fasemåler	Sum.måler
Nettariffer			
(bruttoafregnes)	kr. 230	kr. 989	kr. 920
PSO (nettoafregnes)	kr. 129	kr. 129	kr. 129
Afgifter(nettoafregnes)	kr. 910	kr. 910	kr. 910

Tabel 2. Eksempel på afregning af nettariffer, PSO og afgifter på tværs af målertyper i kroner per år. Nettariffen er sat til 23 øre per kWh, PSO til 12,9 øre per kWh, mens afgiften er sat til 91 øre per kWh, svarende til den afgift private husholdningsforbrugere betaler.

Som det fremgår af tabel 2, så er afregning af PSO og elafgifter den samme for alle målertyper, hvilket skyldes, at afregningen er baseret på nettoforbruget.

Derimod er der forskel på afregning af nettarifferne. Dette skyldes, at netvirksomhedernes nettariffer bruttoafregnes i henhold til Dansk Energis Tarifmodel 2.0.

For Ferrarismåleren kan man, som tidligere nævnt, ikke opgøre bruttoforbrug og produktion, hvorfor nettoforbruget anvendes i afregningen, hvilket forklarer den lave afregning af nettariffer på 230 kr. i tabel 2.

Forskellen mellem afregning af nettariffer på tværs af fase- og summationsmåleren skyldes, at bruttoforbruget fra fasemåleren er lidt højere end bruttoforbruget fra summationsmåleren. Som nævnt ovenfor under afsnit 2 så skyldes forskellen, at summationsmåleren nettificerer i øjeblikket. Der vil også være forskel på afregning af de pristillæg, egenproducenterne får for deres produktion, som følge af at produktionen for fasemåleren er højere end for summationsmåleren.

De afregningsmæssige forskelle mellem fase- og summationsmåleren er blevet analyseret i en arbejdsgruppe nedsat af Energistyrelsen. For de årsnettoafregnede egenproducenter udgør den gennemsnitlige forskel 100-150 kroner per år, som fasemålte egenproducenter betaler mere end summationsmålte egenproducenter omfattet af årsbaseret nettoafregning af egenproducenter.”

Arbejdet med den potentielle forskelsbehandling af fasemåling og summationsmåling resulterede i, at netvirksomhederne ved bekendtgørelse af 25. januar 2019 om fjernaflæste elmålere og måling af elektricitet i slutforbruget pålagdes fremadrettet kun at installere summationsmålere hos egenproducenter, og at egenproducenter med en allerede installeret fasemåler fik ret til at udskifte til en summationsmåler mod egen betaling.

Flexafregning og moms

Efter sagsøgerens foretræde for Energi-, Forsynings- og Klimaudvalget den 18. maj 2017 besvarede ministeren en række spørgsmål fra udvalget blandt andet således:

”Flexafregning giver mulighed for, at elforbruget måles og opgøres time for time. Det har ikke betydning for opgørelse af den fritagelse, som anlægsejeren har i forbindelse med PSO og elafgift.

Når Energinet.dk i samråd med branchen ønsker at indføre flexafregning, sker det efter anmeldelse til Energitilsynet, som skal godkende den ønskede model. Sker det, kan den nye model anvendes. Der er ikke nogen politisk involvering i denne proces, og det ligger derfor uden for min beføjelse som minister at gå ind i den konkrete sag.

Det er i den forbindelse vigtigt for mig at understrege, at Energitilsynet er en uafhængig myndighed, der på baggrund af Energinet.dk's anmeldelse vurderer, om flexafregning kan godkendes og indføres også for årsbaserede anlæg. Jeg har fuld tillid til, at Energitilsynet udfylder denne rolle. Det indebærer, at jeg som minister ikke involverer mig i Energitilsynets virke.

[..]

Skatteministeriet har oplyst følgende:

”[..]

Der skal ikke betales moms af ikke momsregistrerede solcelleejeres salg af el til nettet.

Elleverandøren skal opkræve moms af den el, som sælges til solcelleejere, uanset om solcelleejeren er momsregistreret eller ej.”

Af Energistyrelsens pressemeddelelse af 19. juni 2018 om flexafregning fremgår:

”Flexafregning: Afklaring for solcelleejere

Flexafregning er den eneste gangbare løsning, konkluderer Energistyrelsen, efter at have undersøgt en række alternative løsninger for de årsnettoafregnede egenproducenter. Dermed gives afklaring til solcelleejere, andre egenproducenter samt netvirksomheder i sagen om flexafregning.

Flexafregning af elforbruget forventes helt generelt at komme den almindelige forbruger til gode, fordi det bliver muligt at opnå en økonomisk ge-

vinst ved at flytte sit elforbrug fra de dyre til de billige timer. Flexafregning forventes imidlertid at give de årsnettoafregnede solcelleejere og andre egenproducenter en meromkostning på mellem 200 og 500 kr. årligt, primært pga. øgede momsudgifter på indkøb af selve energien.

[..]

Arbejdsgruppen har konkluderet, at ingen af de identificerede alternative løsningsmodeller kan gennemføres bl.a. som følge af en afgørelse fra Landsskatteretten fra 2016. Afgørelsen betyder blandt andet, at uanset om solcelleejere og andre egenproducenter overgår til flexafregning eller ej, så vil de ikke længere kunne opretholde en årsnettoafregning af momsen på elindkøbet. Derudover er det arbejdsgruppens vurdering, at ingen af de identificerede alternative løsningsmodeller vil være juridisk eller omkostningsmæssigt mulige at implementere. Det skyldes, at de enten er i strid med lovgivningen, ikke vil kunne sikre uændrede økonomiske vilkår til alle årsnettoafregnede egenproducenter, eller at de efterlader administrative omkostninger, der langt overstiger meromkostningen.

Hverken flexafregning eller Landsskatterettens afgørelse ændrer på, at de årsnettoafregnede solcelleejere ikke skal betale elafgift og PSO for egenproduceret el.”

Af Dansk Energis orientering af 6. september 2018 fremgår:

”På grund af forskelle i elpriser på køb og salg vil det, efter beregninger udført af Energinet, give et underskud for den gennemsnitlige solcelleejer at gå fra skabelonafregnet til flexafregnet. Den væsentligste årsag er, at private elkunder betaler moms ved køb af strøm, men ikke opkræver moms ved salg af strøm. Denne ulempe er estimeret til at ligge mellem 200-500 kr. pr år.”

Markedsføring

Sagsøgeren har endvidere under sagen fremlagt en række opslagspriser/tilbud fra elfirmaer på levering og opsætning af solcelleanlæg fra september 2011 og februar 2012. Sidstnævnte indeholder følgende:

”Ny måler der kan løbe baglæns

Vi udskifter din el-måler, så strømmen kan "gemmes" på el-nettet og bruges de dage hvor solen ikke skinner.

Afregning for strøm som anlægget producerer ud over eget årsforbrug afregnes via Energinet.dk.”

[..]

5. Udskiftning af el-måler

Vi udskifter elmåleren til en måler, som kan køre baglæns.”

Forklaringer

Der er under sagen afgivet vidneforklaring af Mads Aarup og partsforklaring af Michael Hvitfeldt.

Vidnet Mads Aarup har forklaret, at han er uddannet civilingeniør. Han vil betegne sig selv som lidt af en energinørd. Han investerede i solceller i 2012. Han havde da også investeret i jordvarme og elbil. Han har arbejdet med solceller siden 1990'erne. Solceller

blev på et tidspunkt så billige, at det også kunne betale sig for ham at investere heri. Navnlige nettomåleordningen gjorde det særdeles attraktivt.

Nettomåleordningen var meget nem at forstå. Det var en ordning, hvor man kun gjorde elmåleren op en gang om året, og hvor elnettet fungerede som et uendeligt stort gratis batteri. Han gav selv 70-80.000 kr. for sit anlæg, der producerede det meste af den strøm, han skulle bruge. Ordningen gælder i 20 år. Man kan derfor sige, at han investerede i sit elforbrug for 20 år. Dette skal sammenlignes med, at han sparede sin hidtidige udgift til el på måske 10-11.000 kr. årligt. Tilbagebetalingstid var således på en 7-8 år, hvorefter strømmen var gratis.

Tidligere havde stort set alle en drejeskivemåler. Hvis man præsenterede en sådan måler for et solcelleanlæg, ville den køre den anden vej. Solcelle- og årsnettoordningen fungerede fint med en sådan summationsmåler. Man kunne fysisk se, at måleren kørte baglæns. Årsnettoordningen blev italesat ud fra en gammel drejeskivemåler, og det var til at forstå for alle.

Der var mange, der investerede i solceller under nettomåleordningen. Det skyldtes, at ordningen blev gennemført ved lov, hvorfor man i højere grad kunne regne med, at ordningen kom til at være gældende i 20 år. Det skyldtes også, at prisudviklingen gjorde, at tilbagebetalingstiden var kortere. Hensynet til miljø og til selvforsyning var helt sikkert også bærende momenter heri. Det endte med, at der var 86.000 solcelleanlæg.

Der var i 2010 meget snak om solceller i medierne. Hele den danske voksne befolkning vidste således, hvad det var, og at ordningen var økonomisk attraktiv.

Han var ikke opmærksom på problematikken omkring måletype, da han fik sit solcelleanlæg. Han havde fået ny måler, lige inden etableringen af anlægget. Da han blev opmærksom på problemstillingen, spurgte han elseskabet om, hvilken type måler han havde. Efter lang dialog fik han bare at vide, at han ville få skiftet måler. Han spurgte herefter, om det var en summationsmåler, der var installeret, og det blev der heller ikke svaret på, men den blev kort efter skiftet igen. Han har gennemført sin egen test, der viste, at det ikke er en summationsmåler, han senest har fået op.

En drejeskivemåler kan kun køre én vej ad gangen, men hans måler kører begge veje på samme tid. Det er et problem, fordi han betaler nettarif på det, der løber ind, uanset om der netto løber mere ud end ind.

Al indgående strøm leveres på tre faser vekselsystem i Danmark og det europæiske fastland. Det er sådan, strømmen produceres. Der er ikke nogen forskel på en fasemåler og en summationsmåler, såfremt strømmen kun løber enten ind eller ud.

Der opstår imidlertid en forskel, hvis strømmen er udgående på en eller flere faser samtidig med, at den er indgående på en eller flere andre faser. Det kan være tilfældet for egenproducenter, for eksempel folk med solceller. Det er normalt, at man ikke bruger samme mængde strøm på hver af de tre faser. Her vil en drejeskivemåler enten dreje den ene eller anden vej ud fra, hvilken vej strømmen netto løber for alle tre faser samlet. Fasemålerne måler det ene eller andet for hver fase, men ikke det samlede nettoforbrug. Da værdien er forskellig af indgående og udgående strøm, vil der være en forskel.

Vidnet har deltaget i et møde hos ministeren i sensommeren 2017. Han blev bedt af sagsøgeren om at tage med. Ministeren deltog sammen med nogen embedsmænd. Dags-

ordenen var dels at diskutere en gradvis forringelse af nettomåleordningen vedrørende nettoafregningsgruppe 6, men også at diskutere måleprincipper. Problemet med de forskellige måleprincipper er et problem for producenter omfattet af nettoafregningsgruppe 6, men er et endnu større problem for dem, der var kommet til efterfølgende. De havde medbragt illustrationer, og vidnet forklarede, som han har gjort i dag. Ministeren og embedsmændene forstod, at der var forskel på de to målemetoder.

Foreholdt Energistyrelsens notat af 15. juni 2008 om årsbaseret nettoafregning og elmåleres angivelse af, at den gennemsnitlige forskel udgør 100-150 kr. pr. år, som fasemålte egenproducenter betaler mere end summationsmålte egenproducenter, har vidnet forklaret, at han har lavet en opgørelse over, hvad det betød for hans eget forbrug. Han fandt derved en afvigelse på 236 kWh på et år, hvilket svarer til 100-150 kr. pr. år. Hans anlæg er trefaset, men det er helt normalt, at solcelleanlæg er en-fasede. I de tilfælde opstår der større forskel. Han har lavet en tilsvarende opgørelse for en tilfældig DTU-kollegas anlæg. Han fandt herved en forskel på 470 kWh for det samme år. For kollegaen ville forskellen i kroner og ører dermed ligge lidt over de 100-150 kr. Med en drejeskivemåler, ville der ikke være nogen forskel.

For de anlæg, der er kommet til efter december 2012, er ordningen kendetegnet ved, at nettet ikke kan bruges som det store batteri. Mange af disse anlæg er mindre og enfasede. Hvis forbrugeren imidlertid ikke har sit daglige forbrug på den fase, hvor anlægget er sat til, løber solcellestrømmen ud på nettet til en lav pris, nogle gange til 0 kr., mens strømmen løber ind til fuld pris på en anden fase. Værdien af udgående strøm er så lille, at det er vigtigt, at man bruger den selv, men det er ikke til at styre. Nogle elselskaber tager endvidere forhøjet abonnement for at registrere den udgående strøm, hvilket er med til at øge uligheden.

Vidnet er underlagt tarif 2.0. Nettarif er prisen på at transportere strømmen ad nettet og ind i vidnets ejendom. Abonnement betales til netselskabet. Det er for at have en måler siddende. Netselskabet ejer og aflæser denne. Rådighedsbetaling er en betaling, der er indført efter nettoordningen. Det er en betaling, der opkræves for at have solcelleanlægget stående, også selv om solcelleanlægget ikke producerer strøm. Flexafregning kom til i april 2016. Man opkræves stadig årsnetto for så vidt angår elafgift, moms og PSO, men flexafregning medfører, at prisen af den strøm, der løber ud, ikke nødvendigvis er den samme på den strøm, der løber ind på et andet tidspunkt. Der er en asymmetri i det. Når man sælger, får man spotprisen, mens når man køber, skal man betale margin til sælgeren med tillæg af moms. Selv hvis prisen er den samme, vil der være avance og moms til forskel. Der afregnes i timepris. I visse scenarier kan det være en fordel, men det er ikke tilfældet, når man har det forkerte målerprincip og sælger/køber på samme tid men med forskellig slutbeløb. Den individuelle fasemåling vil derfor være en ulempe alt i alt.

Energitilsynet skulle have reageret. Før han kendte til sagsøgeren, henvendte han sig til sit energiselskab. Dansk Energi har også været inde over. Sagsøgeren har haft henvendt sig til Energitilsynet. Vidnet har ikke selv skrevet direkte med dem og har aldrig set nogen reaktion fra dem.

Michael Hvitfeldt har forklaret, at han er formand for sagsøgeren. Sagsøgeren blev stiftet i marts 2018. Forløberen, Danske Solcelleejere, blev stiftet i 2014. Sagsøgeren har over 3300 medlemmer. Sagsøgeren har siden 2016 været høringsberettiget i forbindelse med ny lovgivning inden for el, vand og varme. Han selv kom i 2016 med i et samarbejde med Dansk Energi, hvor de p.t. er ved at forhandle Tarif model 3, der skal implemen-

teres i 2020/2021. Han har også siddet med i Energinet og har forhandlet med Energiministeriet. Sagsøgerens primære formål er at sikre, at lovgivningen bliver overholdt for forbrugerne.

Efter 2010-loven blev der ikke rigtig investeret i solceller. I 2012 kom virksomhedsordningen, hvorefter det hele eksploderede, og der kom ca. 85.000 solcelleejere.

Sagsøgeren blev opmærksom på de uens målinger efter en henvendelse fra medlemmer i Dansk Vindmølleforening. Det kom frem, at der var forskellige målertyper, og at de forskellige måleprincipper medførte, at billedet efterfølgende ikke var ens. En summationsmåler lægger tallene sammen, det før fasemåleren ikke. Sagsøgeren foretog nogle beregninger og henvendte sig til Energitilsynet. Tilsynet kunne ikke se problematikken. Der skete først noget, da sagsøgeren henviste til pkt. 3.2.1.2 i forarbejderne til 2010-loven. Tilsynet tog da fat i Energistyrelsen, Danske Energi og Energinet. Der var også en journalist, der begyndte at grave. Jørgen Christensen oplyste i en artikel, at Dansk Energi henvendte sig til Energistyrelsen om problemet den 22. oktober 2016. Torben Schulze fra Energistyrelsen oplyser i samme artikel, at styrelsen i årevis havde været bekendt med, at der var problematikker med de to målertyper.

Den 18. maj 2017 fremlagde sagsøgeren sagen med alle dokumenter for Energiudvalget. Det var med de samme påstande, som er nedlagt for retten i nærværende sag. Der foretoges dog derefter ikke noget fra politisk side. Sagsøgeren har samarbejdet med mediet Finans, som i 2017 beskrev en problemstilling vedrørende flexordningen. Sagsøgeren sagde, at man ikke kunne indføre en flexordning, når der ikke var styr på nettoafregningen, hvilket man ikke havde med fasemåling. I august 2017 blev sagsøgeren inviteret til møde med ministeren. Det var i første omgang flexordningen, det drejede sig om, men de orienterede også ministeren om måleproblemerne.

Ministeren sagde, at det med flexordningen var et nødvendigt onde. Flexafregningen blev indført på grund af spidsbelastningsproblemer. Michael Hvitfeldt har imidlertid kendskab til, at flere energiselskabers maxbelastning selv på juleaften ligger under 50 %. Disse selskaber har således en stor kapacitet og ikke problemer med spidsbelastning.

Flexordningen kan ikke indføres, fordi sagsøgeren mener, at solcelleejerne bliver snydt. Solcelleejere timeafregnes og kan ikke længere årsafregnes. Den lagring, de har på nettet og som er stadfæstet, ophører med flexordningen. Derefter skal de købe strømmen tilbage som enhver almindelig elkunde.

Til mødet med ministeren havde de papirer med, der viste forskellen mellem de forskellige målertyper. Michael Hvitfeldt kunne se, at de andre var lidt chokerede. Ministeren fik en ahaoplevelse. Sagsøgeren tilbød under mødet at stille knowhow til disposition. Sagsøgeren kom dog ikke med i den arbejdsgruppe, der blev nedsat.

Han har deltaget i nogle forhandlinger om størrelsen af rådighedsbetalingen. Rådigheds-tariffen skal betales, også selv om solcelleanlægget er gået i stykker. I 3. kvartal 2014 problematiserede han dette over for Philip Sundgram fra Dansk Energi. Dansk Energi anmeldte derefter en ny ordning, hvor rådighedsbeløbet var et fast beløb. I foråret 2015 blev han ringet op af Energitilsynet. De havde forelagt det for Energistyrelsen, der godt kunne se problematikken. Energitilsynet spurgte, om han mente, at 65 kr. ekskl. moms var et fair beløb, og det sagde han ja til. Det var forhandlet ned fra 100 kr. inkl. moms.

Energinet har også haft henvendt sig, idet de ville have betaling for brugen af deres net. Det var oven i tarif 2.0. Det var i 2016. Det endte med at blive henlagt, da de ikke kunne dokumentere, at der var en belastning fra solcelleejernes side af.

Michael Hvitfeldt har endvidere under sin afhøring gennemgået Excelark til beregning af forskellen mellem fasemålere og summationsmålere.

Udspurgt om der i Excelarket er taget højde for betalingen for det overskud, der leveres til nettet, har Michael Hvitfeldt forklaret, at dette ikke har noget med måleprincipperne at gøre, og at udregningen derfor ikke tager højde herfor. Kun fuldstændig ligevægt på alle faser medfører, at prisen er den samme. Det koster tre gange så meget at have en fasemåler i forhold til en summationsmåler, fordi summationsmåleren lægger sammen og udjævner. Man skal have en summationsmåler for at blive fritaget for elafgift. Det står i lovbemærkningerne.

Retsgrundlaget

Af lov nr. 722 af 25. juni 2010 om ændring af lov om afgift af elektricitet, lov om kul-dioxidafgift af visse energiprodukter og forskellige andre love fremgår:

”I lov om afgift af elektricitet, jf. lovbekendtgørelse nr. 421 af 3. maj 2006, som ændret bl.a. ved [...], foretages følgende ændringer:

1. § 2, stk. 1, litra e, affattes således:

”e. fremstilles på elproduktionsanlæg omfattet af § 2, stk. 2 eller 3, i lov om fremme af vedvarende energi med en installeret effekt på højst 6 kW pr. husstand, og som er tilsluttet elinstallationen i boliger eller i ikkeerhvervsmæssigt benyttet bebyggelse. Der kan afregnes på årsbasis. For så vidt angår ikkeerhvervsmæssig bebyggelse, sidestilles 100 m² bebygget areal med en husstand.””

Af skatteministerens fremsættelsestale den 17. marts 2010 (lovforslag L162) fremgår:

”Udvidelse af el-afgiftens solcelleordning

I den energipolitiske aftale af 21. februar 2008 mellem regeringen (Venstre og Det Konservative Folkeparti), Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Liberal Alliance indgik en analyse af vilkår for husstandsmøller uden for områder med kollektiv varmforsyning. Analysen blev gennemført af Skatteministeriet, og det blev efterfølgende aftalt mellem skatteministeren og aftaleparternes energipolitiske ordførere, at der skulle etableres en teknologineutral ordning, således at ejere af anlæg baseret på vedvarende energi (VE- anlæg) med en eleffekt på 6 kW eller derunder får mulighed for at ”lagre” elektricitet på elnettet i lighed med den gældende ordning for små solcelleanlæg. Dette lovforslag udmønter denne aftale og træder i kraft den 1. juli 2010.”

Af de almindelige bemærkninger til lovforslaget fremgår:

”3.2. Ændringer i el-afgiftens solcelleordning

3.2.1. Gældende ret

[..]

3.2.1.2. Solceller

El, der fremstilles ved vedvarende energi, og som forbruges direkte af producenten selv, er fritaget for el-afgift. El, der leveres fra det kollektive elnet, er pålagt elafgift.

Elektricitet fremstillet på et solcelleanlæg er under visse betingelser undtaget fra den almindelige afgift på elektricitet af hele den producerede mængde. Når produktionen er mindre end forbruget leveres den manglende el fra det kollektive net, og når produktionen er større end forbruget, leveres overskudsproduktionen ud på nettet. En solcelleanlægs ejer kan dermed populært sagt »lagre« overskydende produktion på nettet. Med den eksisterende solcelleordning opgøres det efter et år, hvor meget der netto er leveret fra eller til nettet, svarende til den normale forbrugsafslæsningsperiode.

[..]

Den årlige opgørelse sker enten ved anvendelse af en elmåler, der kan »løbe baglæns«, når der er overskudsproduktion, eller ved en separat måling af henholdsvis den el som leveres fra nettet og til nettet, hvorefter nettoforbruget er forskellen mellem de to målte værdier.

Med solcelleordningen er ejeren altså i modsætning til alle andre fritaget for at betale energiafgifter af den el som leveres til nettet og som efterfølgende modregnes i forbruget, hvorfor der kun betales afgifter mv. af nettoforbruget. Værdien af produktionen svarer således til de sparede omkostninger inklusiv afgifter, tariffer mv. til køb af en tilsvarende elmængde. Værdien af solcelleproduktionen er således også afhængig af producentens eget elforbrug.

[..]

Solcelleordningen for husstands anlæg kræver, at husstandens elmåler skal kunne måle og registrere el modtaget fra det kollektive elnet og el leveret til det kollektive elnet. Måleren kan enten indeholde to tællere, som registrerer el henholdsvis modtaget fra nettet og leveret til nettet, eller den kan indeholde en tæller, der registrer den samlede el leveret til og fra nettet (en måler som kan løbe begge veje).

[..]

3.2.3.1.4. Nyt forslag med nettoafregning på årsbasis

I det fremsatte lovforslag sker nettoafregningen på årsbasis, og som følge heraf er der ikke krav om fjernaflæst måler. Hermed er kritikken af det forslag, der blev sendt i høring, imødekommet.

I dette forslag er nettoafregning på årsbasis underlagt nogle betingelser, som vil fremgå af en ændring af bekendtgørelse om nettoafregning for egenproducenter af elektricitet (Nettoafregningsbekendtgørelsen). Betingelserne vil være at anlægget eller anlæggene er:

- tilsluttet det kollektive elforsyningsnet i egen forbrugsinstallation
- 100 pct. ejet af forbrugeren
- beliggende på forbrugsstedet
- alene anvender vedvarende energikilder i et eller flere elproduktionsanlæg, som har en samlet nominel effekt på eller under 6 kW pr husstand
- forsyner boliger eller anden ikke erhvervmæssigt benyttet bebyggelse med elektricitet eller varme og elektricitet. For ikke-erhvervmæssigt benyttet bebyggelse svarer 100 m² bebygget areal til en husstand
- registreret i stamdataregisteret”

Af bekendtgørelse om nettoafregning for egenproducenter af elektricitet, bekendtgørelse nr. 804 af 28. juni 2010, fremgår:

”§ 1. Ved nettoafregning efter bestemmelserne i denne bekendtgørelse fritages en egenproducent helt eller delvis for at betale beløb til dækning af offentlige forpligtelser i forhold til egetforbruget af elektricitet.”

Af lovforslag nr. L 86/2012 om ændring af lov om fremme af vedvarende energi, lov om elforsyning, lov om afgift af elektricitet og ligningsloven fremgår, at § 2, stk. 1, litra e, i lov om afgift af elektricitet foresloges ophævet. Af ændringslovens ikrafttrædelsesbestemmelse fremgår:

”§ 6.

[..]

Stk. 6. De hidtil gældende regler om afgiftsfritagelse i § 2, stk. 1, litra e, i lov om afgift af elektricitet finder anvendelse til og med den 19. november 2032 for anlæg nettilsluttet senest den 19. november 2012, og for anlæg, hvor der er indgået bindende aftale om køb senest den 19. november 2012, og hvor netselskabet har modtaget anmeldelse af senest den 20. december 2012, og anlægget er nettilsluttet senest den 20. maj 2013.”

Af fremsættelsestalen til lovændringen fremgår:

”Der indføres en overgangsordning på 20 år for alle dem, der har investeret i et solcelleanlæg eller i andet lille vedvarende energi anlæg inden fremsættelsestidspunktet i dag. Det betyder, at alle omfattede anlæg uændret kan fortsætte på den årsbaserede nettoafregning i 20 år.

[..]

For at begrænse det store utilsigtede statslige provenutab og de øgede PSO-udgifter og nettariffer, som de gældende lempelige regler vurderes at medføre, foreslås det, at ændringerne i lovforslaget får virkning fra fremsættelsestidspunktet.

[..]

Da lovforslaget vil have virkning fra fremsættelsesdagen, haster det med at skabe klarhed over de kommende regler for markedets aktører [..]”

Af de almindelige bemærkninger til lovforslaget fremgår:

”2.3. *Ophør af mulighed for at elafgiftsfritage nye solcelleanlæg og mindre VE-anlæg i forhold til årsbaseret nettoafregning*

Den årsbaserede nettomålerordning for mindre VE-anlæg med en installeret effekt på højst 6 kW, og som er tilsluttet elinstallationen i boliger eller anden ikkeerhvervsmæssigt benyttet bebyggelse ophører. Med nettoafregning på årsbasis, kan ejeren af et VE-anlæg gratis bruge den elektricitet, der produceres på anlægget uden at blive pålagt tariffer, afgifter og moms. En gang om året opgøres det, hvor meget elektricitet, der netto er leveret til eller fra elnettet, og afregningen foregår på grundlag heraf. Fritagelsen for elafgiften, der ligger til grund for mulighed for at nettoafregne, fremgår af elafgiftsloven, mens regler om nettoafregning for så vidt angår fritagelse for betaling af offentlige forpligtelser (PSO-forpligtelser) findes i regler udstedt i medfør af elforsyningsloven.

2.4. Regler om nettoafregning fastsat i medfør af lov om elforsyning

Dette lovforslag skal ses i sammenhæng med de nye regler om nettoafregning, som fastsættes i medfør af elforsyningsloven, og som træder i kraft samtidig med fremsættelsen af dette lovforslag. I disse regler ophæves nettoafregning på årsbasis og erstattes af netto afregning på timebasis. Det betyder, at muligheden for at nye små solcelleanlæg og øvrige små VE-anlæg under 6 kW gratis kan forbruge samme mængde el, der er leveret til nettet på årsbasis, ophæves. [...]

Samtidig indføres der en overgangsordning i de nye regler om nettoafregning, som fastsættes i medfør af elforsyningsloven. Denne overgangsordning gælder for eksisterende anlæg, som allerede er nettilsluttet og for anlæg, som der inden fremsættelsen af dette forslag er indgået bindende købsaftale om. Denne overgangsordning i disse regler fastsat i medfør af lov om elforsyning betyder, at disse anlæg får adgang til årsbaseret nettoafregning i 20 år fra fremsættelsen af dette forslag. Formålet er at sikre, at alle, der har købt et anlæg i tillid til de gældende regler, ikke lider økonomisk skade ved ophør af nettoafregningsordningen på årsbasis. Disse anlæg modtager tillige uændret støtte efter gældende regler.”

Procedurer

Sagsøgeren har i sit påstandsdokument anført:

”Anbringender

Indledende overordnede bemærkninger - Imødegåelse af sagsøgtes nedlagte afvisningspåstande i forhold til påstand 1-8

Rette sagsøgte

Det fastholdes, at Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet er rette sagsøgte i forhold til samtlige nedlagte påstande.

Lov nr. 722 af 25. juni 2010 (den udvidede solcelleordning) blev fremsat af den daværende skatteminister med bistand fra den daværende energiminister, mens lov nr. 1390 af 23. december 2012, overgangsordningen, blev fremsat af den daværende klima-, energi- og bygningsminister med bidrag fra den daværende skatteminister.

Der er tale om en sammenhængende lovgivning, og der er til brug for pådømmelsen af nærværende påstande - og øvrigt også forud for anlæggelsen af sagen - tilvejebragt de fornødne svarbidrag fra Skatteministeriet/skatteministeren.

Skatteministeren har således bl.a. bekræftet den af sagsøger anlagte fortolkning vedrørende afgiftsberegning af lov nr. 722 af 25. juni 2010, jf. brev af 17. januar 2017 fra Skatteministeriet til sagsøger, sagens bilag 17. I brevet er det således understreget, at det alene er et evt. merforbrug, der skal pålægges tariffer, afgifter mv.

Skatteministeren meddelte ligeledes, at lov nr. 722 af 25. juni 2010 forudsatte, at solcelleejernes elmålere både kunne måle og registrere den elek-

tricitet, som blev modtaget fra elnettet og af den elektricitet, som blev leveret til elnettet. Omkring måling og elmålere henviste skatteministeren til, at spørgsmål herom henhørte under Energiministeriet. Og det er den manglende adgang til at korrekte måling, der bl.a. er genstand for dette søgsmål.

Nettoårsafregningsprincippet, som beskrevet i forarbejderne til lov nr. 722 af 25. juni 2010, (FT 2009/1 LF 162, pkt.), [...], herunder egenproducentens ret til at få ”lagret” overskydende produktion på nettet, således at det årligt blev opgjort, hvor meget der netto var blevet leveret fra eller til nettet fra den enkelte egenproducent, blev som angivet ovenfor aldrig særskilt indføjet i nettobekendtgørelsen af Energistyrelsen under Energiministeriet. Dette er en fejl i forhold til energiselskaberne og energisektoren, der administrerer og disponerer i forhold til egenproducenterne og forbrugerne i øvrigt i henhold til administrative forskrifter/lovgivning, der udgår fra Energiministeriet, [...].

Omkring rette sagsøgte henviser sagsøger i øvrigt til de enkelte anførte, specifikke anbringender i forhold til de nedlagte påstande.

Sagsøger har konstateret, at sagsøgte ikke længere påstår afvisning af påstand 1, men frifindelse, [...].

De nedlagte påstande

Sagsøgte har til støtte for sine nedlagte afvisningspåstande i forhold til påstand 2-8 fortsat gjort gældende, at de af sagsøgte nedlagte ”er for uklare og for ubestemt formulerede til at kunne tages under påkendelse”.

Dette bestrides.

Sagsøgte har fra sagsanlæggets indledning i sine processkrifter i varierende former forsøgt at få sagen afvist - indledningsvis under hensyn til manglende søgsmålskompetence og under henvisning til bl.a. manglende præcision i de af sagsøger nedlagte påstande.

Der ikke processuelt grundlag for det af sagsøgte anførte til støtte for afvisning af realitetsbehandlingen af de af sagsøger nedlagte påstande 2-8. Der er tale om et forsøg på at få en realitetsprøvelse af nedlagte påstande afvist, fordi søgsmålet og sagen er ubekvem for ministeriet.

Sagsøger henviser herudover i øvrigt til det af sagsøger nedenfor anførte til støtte for sagsøger nedlagte påstande.

Specifikke bemærkninger til støtte for de nedlagte påstande

Påstand 1

Anerkendelse af det nettobaserede årsregningsprincip, jf. lov nr. 722 af 25. juni 2010, jf. lov nr. 1390 af 23. december 2012

Sagsøgers påstand 1:

[..]

Anbringender til støtte for påstand 12010-loven

Sagsøgers påstand 1 er fastsat direkte med udgangspunkt i lov nr. 722 af 25. juni 2010 og forarbejderne hertil, [...] - og det heri indeholdte årsbaserede nettoafregningsprincip, som er lovens og ordningens hovedfundament.

Der er ikke berettiget tvivl om, hvad sagsøgers påstand 1 går ud på, og sagsøgte er fuldt ud bekendt med, hvorledes nettoafregningsprincippet skal forstås, og hvilket nettoforbrug, der er tale om. Sagsøgtes opfattelse er i realiteten udtryk for, at sagsøgte finder, at lovgivers anvendelse af begrebet er upræcist.

Det nettobaserede årsafregningsprincip indebærer, at de omfattede egenproducenter også er fritaget for at betale tariffer, PSO, afgifter og moms af deres egenproduktion af solcellestøm, selv om egenproducenten og forbrugeren ikke har anvendt strømmen samtidig med, at den blev produceret. Der skal således kun betales for de nævnte afgifter m.v. for et eventuelt mer-/nettoforbrug af strøm - altså det merforbrug, der ligger ud over de pågældendes eget forbrug, og som tilkøbes ”udefra”.

Den enkelte omfattede egenproducents/forbrugers nettoforbrug forudsættes efter loven opgjort én gang årligt. Det omtalte nettobaserede årsregningsprincip finder anvendelse på samtlige de i loven omfattede solcelleejere.

Ordningen indebærer tillige, at solcelleelektricitet, overskudsproduceret el, af ejernes og forbrugernes solcelleanlæg i de perioder af året, hvor der er flest soltimer, kan gemmes, ”lagres” af ejeren og forbrugeren, således at denne energi senere på året kan forbruges af solcelleordningen. Herved fremkommer der et årligt samlet nettoegetforbrug, som der svares afgifter m.v.

Retlige bindende forudsætninger om afregningsprincipper og fritagelser

Det bestrides som anført af sagsøgte, at tilkendegivelserne i forarbejderne til lov nr. 722 af 25. juni 2010 om, at værdien af solcelleejers egenproduktion svarer til de sparede omkostninger inklusive afgifter, moms, tariffer mv. til køb af en tilsvarende elmængde ikke indeholder bindende retlige forudsætninger om afregningsprincipper for de omfattede egenproducenter og forbrugere, men ”blot er en beskrivelse af solcelleordningens konsekvenser i forhold til det dagældende nettoafregningsprincip.”

De pågældende tilkendegivelser i lovforarbejderne er aldeles klare og utvetydige i deres indhold og har allerede som følge heraf retlig bindende karakter.

At der reelt er forudsat et retskrav i lov nr. 722 af 25. juni 2010, understøttes yderligere af lov nr. 1390 af 23. december 2012 (den etablerede overgangsordning) og forarbejderne m.v. hertil, jf. nedenfor.

2012-loven

Det pågældende nettoårsafregningsprincip er endvidere forudsat i bemærkningerne til forslaget til lov nr. 1390 af 23. december 2012, [...], hvorved den pågældende ordning blev videreført i en 20-årig overgangsperiode.

Der henvises i den forbindelse tillige til udvalgsbilag 2016-17 EFK Alm. del bilag 137, Energistyrelsens faktaark af 6. november 2012, [...] samt [...], notat af 8. november 2012 fra Energistyrelsen, benævnt ”Faktaark - den nuværende nettomålerordning for støtte til solcelleanlæg og øvrige små VE-anlæg”.

I [...] udvalgsbilag 2016-17 EFK Alm. del bilag 137 Energistyrelsens faktaark af 6. november 2012: fremgår der følgende:

[..]

Også [...] (Notat 8. november 2012 - Faktaark af 8. november 2012 fra Energistyrelsen nettomålerordning for støtte til solcelleanlæg og øvrige små VE-anlæg) der ligeledes indgik i Folketingets udvalgsbehandling af lovforslaget om ophævelse af den udvidede solcelleordning (lov nr. 1390 af 23. december 2012), understøtter ligeledes klart, at der er tale om retlig bindende forudsætninger i de fremdragne forarbejder i lov nr. 722 af 25. juni 2010. Således fremgår det af styrelsens nævnte notat, at nettoafregning kan anvendes af de el-producenter, hvor produktion modsvarer af et egetforbrug, og at producenten ved nettoafregning af elektricitet alene betaler for den el, som netto er trukket fra elnettet.

[Af notatet] fremgår der følgende:

”Ved årsbaseret nettoafregning sker opgørelsen af den nettoforbrugte elektricitet på årsbasis.

El fra små vedvarende energi (VE)-anlæg, som forbruges af producenten selv, er under årsbaseret nettoafregning fritaget for betaling af afgifter, nettariffer, PSO-tarif og moms. Herved bliver værdien af produktionen for anlægsejeren lig med de sparede omkostninger til køb af el, hvilket i dag typisk er godt 2 kr./kWh. Heraf udgør fritagelsen for betaling af afgifter mv. ca. 165 øre/kWh inklusiv moms.”

Tilsvarende henvises til udsagn fra bl.a. Energistyrelsen under Energiministeriet. I notat af 21. december 2011, der var svar på spørgsmål, rejst af en række folketingsmedlemmer, blev det således direkte anført af styrelsen, at der med nettomålerordningen blev ydet ejerne fritagelse for afgifter, nettariffer, PSO mv.

At også Dansk Energi har opfattet loven og dens forarbejder som retlig bindende understreges i brevet til Energiministeriet den 24. maj 2012,

hvori organisationen bl.a. påpegede, at den pågældende nettomålerordning indebar, at solcelleejeren er fritaget for at betale til det fælles elnet.

Såvel Energistyrelsens notat af 21. december 2011 som Dansk Energis brev af 24. maj 2012 indgik senere i udvalgsbehandlingen i Folketinget af lov nr. 1390 af 23. december 2012 - om ophævelsen af den udvidede solcelleordning. [..]

De nævnte bilag, der som anført indgik i Folketingets behandling af ændringsloven understøtter, at de fremdragne lovmotiver udtrykker et egentlig retskrav for de omfattede solcelleejere.

Endelig fremgår ”nettoafregningsprincippet” i Energi-, Forsynings- og Klimaministeriets bekendtgørelse nr. 804 af 28. juni 2010, om nettoafregning for egenproducenter, der regulerer egenproducenters helt eller delvise fritagelse for at betale beløb til dækning af offentlige forpligtelser i forhold til egetforbruget af elektricitet, jf. § 1. [..]

Det nævnte nettoafregningsprincip, og hvilket nettoforbrug der er tale om, fremgår således direkte og forudsætningsvis i lovgivningen, administrative forskrifter og skrivelser til Folketinget fra Energistyrelsen under Energiministeriet.

Etablering af en lovgivningsmæssig overgangsperiode på 20 år fra lovgivers side, lov nr. 1390 af 23. december 2012, ville selvsagt være uforholdsmæssig, såfremt lov nr. 722 af 25. juni 2010, ikke havde retlig bindende karakter, hvortil kommer, at den daværende energiminister udtrykkeligt i efterfølgende svar forsikrede de berørte egenproducenter om ordningens bindende karakter, [..]

Særligt vedrørende den af sagsøgte tillagte betydning af sag C-219/12 Fuchs-sagen fra 2013 og retningslinjer fra SKAT

Den anlagte betydning af EU-Domstolen traf den 20. juni 2013 i sag C-219/12 (Fuchs-sagen), [..]

Fuchs-sagen fra 2013, [..], giver ikke belæg for de konsekvenser, de danske myndigheder har draget af denne dom i forhold til egenproducenterne, og det bestrides, at konsekvensen af dommen er, at de af lov nr. 722 af 25. juni 2010, jf. lov nr. 1390 af 23. december 2012, omfattede egenproducenter ikke kan nettoafregnes.

De danske skattemyndigheder fandt i 2013 ikke, at den pågældende EU-dom gav grundlag for at lade egenproducenter momsregistrere, selv om omsætningen ikke oversteg mindsteomsætningskravet i momslovgivningen. Herudover tillagde de danske skattemyndigheder ikke den pågældende afgørelse fra EU-domstolen yderligere betydning i relation til de i nærværende sag omhandlede egenproducenter.

Tre år senere i 2016, fandt Landsskatteretten anledning til at drage videregående administrative slutninger af denne EU-dom fra 2013 i forhold til egenproducenter, der var momsregistrerede.

EU-dommen fra 2013, som tolket af SKAT, eller de i [udkast til styresignal] anførte administrative tilkendegivelser kan ikke ophæve lovgivers klare og utvetydige tilkendegivelser i lov nr. 722 af 25. juni 2010, jf. lov nr. 1390 af 23. december 2012 om fritagelse for moms for de omfattede egenproducenter, herunder fritagelse for betaling af moms af egenproducentens egen el, som ”hentes retur fra nettet og forbruges af ejeren - dvs. den lagrede el”.

De nævnte - administrative tilkendegivelser eller de [fremlagt] afgørelser fra SKAT, [...], kan således ikke præjudicere de berørte egenproducenters retsstilling i relation til momsspørgsmålet i denne sag, hvorved bemærkes, at langt hovedparten af egenproducenterne ikke er momsregistrerede.

Det bestrides således som hævdet af sagsøgte, at administrative tilkendegivelser fra SKAT kan ophæve den årsbaserede nettoafregning, der er tildelt de omfattede egenproducenter ved lov, jf. lov nr. 722 af 25. juni 2010 og lov nr. 1390 af 23. december 2012. Det må således kræve et særdeles sikkert grundlag - og ikke alene administrative tilkendegivelser fra en dansk skattemyndighed flere år efter afsigelse af en EU-dom.

Det anførte i [udkastet til styresignal] er en udlægning SKAT vælger - og er klart i modstrid med lovgivers klare og utvetydige tilkendegivelser i lov nr. 722 af 25. juni 2010, jf. lov nr. 1390 af 23. december 2012.

I øvrigt må det også vække betydelig undren, at Energistyrelsen tilsyneladende først i efteråret 2018 fandt anledning til at tillægge de omtalte administrative tilkendegivelser fra SKAT fra 2016 den betydning for styrelsens holdning til sagen, som den gør. Det ville have været nærliggende at have fremdraget dette tidligere, navnlig når Energistyrelsen tillægger momsspørgsmålet den betydning, den gør.

De anførte anbringender i forhold til påstand 1 om momsspørgsmålet gøres i øvrigt gældende i forhold til de i øvrigt af sagsøger nedlagte påstande.

Påstand 2

Retsvisende og ensartet måling

[..]

Anbringender til støtte for påstand 2

Rette sagsøgte

Det fastholdes, at Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet er rette sagsøgte.

Skatteministeren har bekræftet den af sagsøger anlagte fortolkning vedrørende afgiftsberegning af lov nr. 722 af 25. juni 2010, jf. brev af 17. januar 2017 fra Skatteministeriet til sagsøger, [...]. I brevet er det således understreget, at det alene er et evt. merforbrug, der skal pålægges tariffer, afgifter mv.

Skatteministeren meddelte ligeledes, at lov nr. 722 af 25. juni 2010 forudsatte, at solcelleejernes elmålere både kunne måle og registrere den elektricitet, som blev modtaget fra elnettet og af den elektricitet, som blev leveret til elnettet. Omkring måling og elmålere henviste skatteministeren til, at spørgsmål herom henhørte under Energiministeriet. Og det er den manglende adgang til at korrekt måling, der bl.a. er genstand for dette søgsmål.

I Energiministeriet brev af 20. februar 2017 til sagsøger har ministeriet også forudsætningsvis anerkendt, at der i forbindelse med netselskabernes tarifopkrævning m.v. opstår forskelle i forhold til måling afhængig af, om målingen foretages som fasemåling eller summationsmåling, [...].

Tilsvarende er den af ministeriet iværksatte undersøgelse af forskelsbehandling af de to målertypers betydning for tarifopkrævning m.v., og det af Energistyrelsen i kølvandet herpå bebudede initiativ om udfærdigelse af en ny målerbekendtgørelse, også en anerkendelse af, at ansvaret for korrekt måling henhører under energiministerens overordnede ansvarsområde og dermed ansvaret for implementering af lov nr. 722 af 25. juni 2010, jf. i øvrigt nærmere nedenfor.

Retlig interesse

Det bestrides, at sagsøger ikke har retlig interesse i at få påstand 2 og indholdet heraf taget under påkendelse. Således har sagsøger da også gennem flere år forgæves forsøgt at få Energistyrelsens og dermed Energiministeriets anerkendelse af det eksisterende problem vedrørende manglende korrekt måling hos de omfattede egenproducenter og dermed forkert afregning hos de pågældende, jf. lov nr. 722 af 25. juni 2010 samt lov nr. 1390 af 23. december 2012.

Den retsstilling, lov nr. 722 af 25. juni 2010, tildeler de omfattede producenter, forudsætter, at såvel den elektricitet, der bliver modtaget fra elnettet, og den elektricitet, som bliver leveret til elnettet kan registreres og måles, og at det sker korrekt.

Forudsætningen for at gennemføre det årsbaserede nettoafregningsprincip, jf. påstand 1, og dermed afgiftsberegningsprincipet m.v., som forudsættes foretaget hos de berørte egenproducenter af de pågældende solcelleanlæg, jf. lov nr. 722 af 25. juni 2010, jf. lov nr. 1390 af 23. december 2012 er, at der sker en retvisende måling, der understøtter dette nettoafregningsprincip. I modsat fald opkræves de omfattede ejere betaling for afgifter m.v., de ikke er forpligtet til.

Såfremt elnetskabets måleudstyr, opsat hos egenproducenten, ikke understøtter en korrekt afregning af solcellernes elproduktion og solcelleejerens elforbrug, sker der ikke korrekt måling af elforbrug og dermed er det grundlag, der danner grundlag for betaling af elafgift m.v.

En retvisende måling, der indebærer korrekt afregning efter det nettobaserede årsregningsprincip hos de omfattede egenproducenter og husstande, kræver at såvel den elektricitet, der bliver modtaget fra elnettet som den

elektricitet, der bliver leveret til elnettet, kan registreres og måles. Sådant måling, der sikrer at nettoafregningsprincippet gennemføres, kan alene ske ved de metoder, der er angivet i påstand 2. Alene herved sikres det, egenproducenten alene afregnes elafgifter m.v. af et eventuelt nettoforbrug, leveret til solcelleejeren ”udefra”.

Energiministeriets entydige anerkendelse som ressortansvarlig myndighed for energiområdet og sikring af retvisende måling af elforbruget hos de berørte egenproducenter er en nødvendig forudsætning for, at de omfattede egenproducenter kan adressere den endelige betalingsforpligtelse til sikring af fremtidig korrekt måling, som forudsat i den pågældende lovgivning. Retlig anerkendelse af en entydig målemetode som den korrekte, er således forudsætningen for at kunne forfølge og fastlægge det endelige ansvar og betalingsforpligtelsen for en flerårig ukorrekt måling og dermed uretmæssig opkrævning af afgifter m.v. hos de omfattede producenter.

Støtte i forarbejderne

Af bemærkningerne til lovforslaget til lov nr. 722 af 25. juni 2010, (FT 2009/1 LF 162, pkt. 3.2.1.2.) fremgår der bl.a. følgende:

”Den årlige opgørelse sker enten ved anvendelse af en elmåler, der kan ”løbe baglæns”, når der er overskudsproduktion, eller ved en separat måling af henholdsvis den el som leveres fra nettet og til nettet, hvorefter nettoforbruget er forskellen mellem de to målte værdier.

Med solcelleordningen er ejeren altså i modsætning til alle andre fritaget for at betale energiafgifter af den el som leveres til nettet og som efterfølgende modregnes i forbruget, hvorfor der kun betales afgifter mv. af nettoforbruget.

Værdien af produktionen svarer således til de sparede omkostninger inklusive afgifter, tariffer mv. til køb af en tilsvarende elmængde. Værdien af solcelleproduktionen er således også afhængig af producentens eget elforbrug.

Betingelserne er, at solcelleanlægget har en installeret effekt på højst 6 kW pr. husstand, og at anlægget er tilsluttet elinstallationen i boliger eller i anden ikke-erhvervsmæssig benyttet bebyggelse.

Det er en forudsætning for, at måleren kan løbe baglæns, at elselskabet afregner solcelleproduceret elektricitet fra elproducenten og leverer elektricitet til el-producenten til samme pris pr. kWh...

Solcelleordningen for husstands anlæg kræver, at husstandens elmåler skal kunne måle og registrere el modtaget fra det kollektive elnet og el leveret til det kollektive elnet. Måleren kan enten indeholde to tællere, som registrerer el henholdsvis modtaget fra nettet og leveret til nettet, eller den kan indeholde en tæller, der registrerer den samlede el leveret til og fra nettet (en måler som kan løbe begge veje).”

Det følger således utvetydigt af de nævnte forarbejder til lov nr. 722 af 25. juni 2010, at nettoforbruget skal kunne opgøres årligt. For at opgørelsen kan være retvisende kræver dette enten en separat måling af henholdsvis den el som leveres fra nettet og til nettet, hvorefter nettoforbruget er forskellen mellem de to målte værdier, eller ved en måler, der kan ”løbe baglæns”, når der er overskudsproduktion. Sådan måler summerer løbende (hvert kvarter) nettoforbruget, dvs. trækker løbende solcelleejernes elproduktionen fra husstandens elforbrug og sender nettoresultatet til netselskabet. Måleren ’kører baglæns’, når egenproducentens samlede produktion overstiger det samlede forbrug på alle 3 faser.

Ministeriets kendskab til problemet omkring manglende korrekt måling

Sagsøgte har de seneste år været positivt bekendt med, at netselskabernes ikke foretog korrekt måling af egenproducenter omfattet af lov nr. 722 af 25. juni 2010.

Sagsøger har også gennem flere år forgæves forsøgt at få Energistyrelsens og dermed Energiministeriets anerkendelse af det eksisterende problem vedrørende manglende korrekt måling hos de omfattede egenproducenter, og dermed forkert afregning hos de pågældende, jf. lov nr. 722 af 25. juni 2010 samt lov nr. 1390 af 23. december 2012.

Sagsøger har tidligere påpeget, at forudsætningen i lovgrundlaget vedrørende den udvidede solcelleordning om, at der skal kunne opgøres et årligt nettoforbrug hos de omfattede solcelleejere af henholdsvis den el, som blev leveret til henholdsvis fra nettet, alene reelt er muligt via summationsmåling.

Senest henvendte sagsøger sig i januar 2017 til Energiministeriet vedrørende årsafregnede egenproducenter og vilkår for disses investeringer i solceller før den 20. november 2012 og udbad sig svar på, hvorfor der ikke for den omfattede store gruppe af egenproducenter var gennemført separate målinger af henholdsvis den el, der blev leveret fra elnettet og til elnettet, jf. ovenfor og på baggrund heraf opgjort et nettoforbrug af elektricitet for den pågældende gruppe af solcelleejere.

Dokumentation for forkert måling og opkrævning

Der er dokumentation for, at der sker uensartet måling af de berørte egenproducenter, jf. [de fremlagte skemaer med beregninger heraf].

Der henvises tillige til [e-mail af 16. november 2017 fra Dansk Energi til Energistyrelsen], hvorefter ca. 53.000 egenproducenter, omfattet af lov nr. 722 af 25. juni 2010, har fasemålere.

For så vidt angår det af sagsøgte henviste til Dansk Energis beregninger, jf. [notat af 16. maj 2018], hvorefter de årlige gennemsnitlige meromkostninger for fasemåling i forhold til summationsmåling for afregningsgruppe 6, udgør 100-150 kr., bemærkes, at der alene er tale om et gennemsnit. Der er betydelige individuelle variationer over, hvor store omkostninger de enkelte solcelleejere rammes med, jf. i den forbindelse også [de fremlagte

skemaer med beregninger heraf]. Endvidere bemærkes, at [notatet af 16. maj 2018] anses som et partsindlæg i relation spørgsmålet.

I strid med elforsyningslovens § 73, stk. 1.

Den forskelligartede måling af egenproducenterne, afhængig af om disse afregnes på baggrund af summationsmåling eller ved såkaldt fasemåling, udgør en tilsidesættelse af elforsyningslovens § 73, stk. 1, og det bagvedlægg elforsyningsdirektiv.

Tilsvarende er bekendtgørelse nr. 75 af 25. januar 2019, [...], i strid med nævnte lovgivning, idet bekendtgørelsen cementerer den forskelsbehandling, der er mellem den halvdel af de omfattede egenproducenter, der har fået installeret en summationsmåling uden særskilt betaling til netselskabet og den anden halvdel af disse egenproducenter, der i kraft af bekendtgørelsen pålægges selv at betale udskiftning af sådan måler.

Dette er altså ”tilfældighedernes princip”, der afgør, om den enkelte egenproducent opkræves betaling herfor eller ej.

Det er ministerens ansvar at sikre, at sådan forskesbehandling ikke finder sted, jf. elforsyningslovens § 73, stk. 1.

Særligt om den af sagsøgte angivne henvisning til øvrige energimyndigheder og aktører mhp. ”friholdelse af ministeriet”

Med sin beskrivelse af Energitilsynets, Energinets, energiselskaberne og øvrige aktørers særskilte og separate opgaver i relation til elforsyning og disse instanser uafhængighed af ministeriet, forsøger sagsøgte reelt at tegne et billede af, at sagsøgte grundet disse aktørers delfunktioner og kompetencer ikke har mulighed for at sikre overholdelse af lov nr. 722 af 25. juni 2010, jf. jf. lov nr. 1390 af 23. december 2012.

Rigtigheden heraf bestrides.

Det er netvirksomheders opgave efter elforsyningsloven at måle og føre regnskab over den elektricitet, der transporteres igennem virksomhedens net, men at elmåleres funktionalitet på nuværende tidspunkt kun delvist er reguleret i lovgivningen, fritager ikke ministeriet for at tilvejebringe en fuld regulering af dette, der sikrer korrekt måling. Udstedelse af en ny målerbekendtgørelse er også udtryk for en erkendelse heraf, jf. også nedenfor.

Det forhold, at det er Dansk Energi, som brancheorganisation for energiselskaberne, der fastsætter tariffer og priser for brug af elnettet og har foranlediget bruttoafregningsprincippet indført, fritager heller ikke ministeriet for som overordnet ansvarlig for energilovgivningen i Danmark at sikre, at de solcelleejere, der er omfattet af lov nr. 722 af 25. juni 2010, jf. lov nr. 1390 af 23. december 2012, og som tilmed fra ordningens ophævelse i 2012 blev sikret en 20 årig-overgangsperiode, tilsikres den forudsatte retsstilling.

Det er Energitilsynet, der isoleret godkender takster og metoder for prisfastsættelse m.v. med klagemulighed til Energiklagenævnet, men det ændrer heller ikke på, at det er ministeriets ansvar at tilvejebringe den fornødne lovgivningsmæssige regulering, herunder målingsadgang, der sikrer korrekt opkrævning af tariffer og afgifter og dermed efterlevelsen af lov nr. 722 af 25. juni 2010. Såvel Energitilsynet som Energiklagenævnet har alene en funktionel begrænset kompetence som tilsyns- og klagemyndighed, men kan ikke diktere krav om tilvejebringelse af korrekt målingsadgang.

Sammenfattende må det således fastholdes, at det er sagsøgtes ansvar at sikre, at lov nr. 722 af 25. juni 2010, jf. jf. lov nr. 1390 af 23. december 2012, efterleves.

I Energistyrelsens pressemeddelelse af 24. maj 2018 ”Nye egenproducenter bør have summationsmålere” er ministeriets problem med ukorrekt måling da også forudsætningsvis erkendt af Energistyrelsen under Energiministeriet. Således fremgår der følgende af meddelelsen, [..]:

”Fremadrettet bør netvirksomheder pålægges kun at installere summationsmålere hos egenproducenter. Derudover bør egenproducenter med en allerede installeret fasemåler have ret til at udskifte til en summationsmåler mod egen betaling. Sådan lyder anbefalingerne fra Energistyrelsen, som energi-, forsynings- og klimaministeren har godkendt.

Myndighederne har ikke tidligere blandet sig i, hvilken type måler de enkelte netvirksomheder benytter sig af, da det har været op til de enkelte netvirksomheder, så længe kravene til målere opfyldes. Begge elmålere lever i øvrigt op til kravene i målerbekendtgørelsen og i EU’s el-direktiv, men eftersom summationsmåleren er nemmere at forstå, så synes det umiddelbart fornuftigt at stille krav til netvirksomhederne om fremadrettet kun at installere denne type måler hos egenproducenter.

Energi-, forsynings- og klimaminister Lars Chr. Lilleholt har på baggrund af arbejdsgruppens analyse godkendt, at Energistyrelsen udarbejder forslag til en ændring af målerbekendtgørelsen, som pålægger netvirksomhederne fremadrettet at installere summationsmålere hos nye egenproducenter. Forslaget vil også indeholde forslag om, at de egenproducenter, der allerede har en fasemåler, og som ønsker denne måler udskiftet, kan få ret til dette mod egenbetaling. Energistyrelsen vil sende udkast til ny målerbekendtgørelse i høring.”

Efterfølgende gennemførte ministeriet en ændring af målerbekendtgørelsen, således at de enkelte netvirksomheder blev pålagt fremadrettet kun at installere summationsmålere hos egenproducenter.

Derudover fik egenproducenter med en allerede installeret målertype, der ikke gav mulighed for korrekt afregning - mod egen betaling - adgang til at udskifte den eksisterende måler med en summationsmåler, således at afregningen blev korrekt.

Sagsøger har således en betydelig retlig interesse i at få fastslået, at lov nr. 722 af 25. juni 2010, jf. lov nr. 1390 af 23. december 2012, forudsætter den i påstand 2 angivne måling. At det er ministeriet, der er ansvarlig for at sikre dette, erkendes da også i kraft af de allerede foretagne gennemførte ændringer af målerbekendtgørelsen.

Med den udarbejdede bekendtgørelse er der imidlertid ikke taget endelig stilling til betalingsansvaret i forhold de mange eksisterende egenproducenter, der har installeret såkaldte fasemålere. For at adressere denne forpligtelse endeligt, er det nødvendigt at få retlig anerkendelse af en korrekt og entydig målemetode.

Påstand 3

Uhjemlet afgiftsopkrævning m.v.

[..]

Det bestrides, at der alene er tale om anbringende til støtte for navnlig påstand 1. Spørgsmålet om klar lovhjemmel til afgiftsopkrævning er særskilt anliggende. Hertil kommer, at påstand 1 vedrører forhold ud over afgiftsspørgsmålet.

Den uensartede måling, jf. påstand 2, bevirker, at der notorisk sker opkrævning af afgifter, herunder moms, hos egenproducenterne, der ikke er hjemlet i lov, jf. grundlovens § 43.

Det bestrides tillige, at grundlovens § 43 alene er en delegationsbestemmelse. Bestemmelsen er udtryk for krav om udtrykkeligt og utvetydigt krav om hjemmel i lov for afgiftsopkrævning. Sådan hjemmel er der ikke forhold til de omfattede egenproducenter.

Der er således ikke hjemmel for den overskydende afgiftsopkrævning, der sker hos de egenproducenter, hos hvem der er sket og fortsat sker forkert måling.

Påstand 4

Dansk Energis Tarifmodel 2

[..]

Konsekvensen af Dansk Energis Tarifmodel 2 for de af lov nr. 722 af 25. juni 2010, jf. lov nr. 1390 af 23. december 2012 omfattede egenproducenter

Indførelsen af Tarifmodel 2 indebærer, at også de egenproducenter, der er omfattet af den udvidede solcelleordning, jf. lov nr. 722 af 25. juni 2010, og den ved lov etablerede 20-årige overgangsordning ved ophævelsen af loven, jf. lov nr. 1390 af 23. december 2012, er blevet pålagt at skulle betale netarief for at benytte nettet, at modtage strømmen, abonnementsbetaling til netselskabet og endelig og tillige individuelt fastsat rådighedsbetaling til netselskabet for den mængde elektricitet, som forbruges direkte fra eget anlæg.

Disse pålagte betalinger er i strid med lov nr. 22 af 25. juni 2010, jf. lov nr. 722 af 25. juni 2010, jf. lov nr. 1390 af 23. december 2012, og den retsstilling, der er forudsat for de af loven omfattede egenproducenter. I lovforarbejderne er det således klart tilkendegivet, at de pågældende egenproducenter er fritaget for disse tariffer.

Det af sagsøgte angivne manglende ansvar for Dansk Energis Tarifmodel 2.0 m.v.

Hvad indebærer betalingskravene og betalingsprincipperne - konsekvenser for den relevante energilovgivning.

Lov nr. 722 af 25. juni 2010, jf. lov nr. 1390 af 23. december 2012, indeholder retlig bindende forudsætninger om det nettobaserede årsregningsprincip samt fritagelser for betaling af de tariffer m.v., som den omtvistede tarifmodel reelt ophæver.

Under henvisning til lov nr. 722 af 25. juni 2010 og lov nr. 1390 af 23. december 2012, herunder de utvetydige tilkendegivelser fra skiftende energiministre om den retsstilling, de omfattede producenter tilstilles ved nævnte lovgivning, er sagsøgte også ansvarlig for de konsekvenser, tarifmodellen har for den berørte kreds, jf. nævnte lovgivning.

Det bestrides, at Dansk Energis Tarifmodel 2.0, ligger uden for Energiministeriets område, og at ministeriet derfor ikke er rette sagsøgte.

Det bemærkes endvidere, at lov 2010 nr. 722 af 25. juni 2010, blev fremsat af den daværende skatteminister med bistand af den daværende energiminister, mens lov nr. 1390 af 23. december 2012, blev fremsat af energiministeren med bistand fra skatteministeriet. I forbindelse med energiministerens besvarelse den 30. juni 2017, [...], blev der besvaret spørgsmål omkring den nævnte lovgivning. Visse af spørgsmålene blev besvaret med bistand fra Skatteministeriet.

Tarifspørgsmålet og konsekvenserne af den indførte tarifmodel er således forbundet med de øvrige påstande og nærværende søgsmål i øvrigt, at der ikke kan ske frifindelse under henvisning til, at der ikke er tale om rette sagsøgte.

Det bestrides endvidere, at påstanden reelt er et anbringende til støtte for påstand 1. Spørgsmålet er, om lovligheden af den opkrævning i form af takstbetalinger og moms heraf, der følger af Dansk Tarifmodel 2, er et særskilt anliggende. Konsekvensen af sagsøgtes synspunkter ville reelt være, at sagsøger blev forholdt muligheden for en reel domstolsprøvelse heraf.

Det er sagsøgte, der er overordnet resortansvarlig for energilovgivningen i Danmark, og sagsøgte kan ikke heller ikke fralægge sig dette ved at henvise til private energiaktører.

En privat brancheorganisations indførelse af nye betalingskrav og ændrede betalingsprincipper kan selvsagt ikke ophæve lov nr. 722 af 25. juni 2010,

jf. lov nr. 1390 af 23. december 2012, og de heri retlige bindende forudsætninger om afregningsprincipper og fritagelser, der er indeholdt heri for den af denne lovgivning omfattede og berørte kreds.

Som det er anført af sagsøger ovenfor, indeholder den såkaldte Tarifmodel 2 en række betalingskrav og betalingsprincipper, der er i strid med lov nr. 722 af 25. juni 2010, jf. lov nr. 1390 af 23. december 2012 og reelt sætter denne lovgivning ud af kraft.

Særligt vedr. elforsyningslovens § 73, stk. 1.

Den nævnte bestemmelse forudsætter, at elforsyningsvirksomheders prisfastsættelse af deres ydelser skal ske efter rimelige, objektive og ikke diskriminerende kriterier for, hvilke omkostninger de enkelte køberkategorier giver anledning til.

Baggrunden for indførelsen af tarifmodel 2, var bl.a. at forbrugerne skulle medfinansiere brugen af elnettet, og at denne betaling skulle afspejle de omkostninger, den enkelt bruger belastede nettet med. Indførelsen af Tarifmodel 2 indebar, at også de solcelleejere, der var omfattet af den ”udvidede solcelleordning”, blev pålagt at skulle betale nettarif for at benytte elnettet til at sælge deres solcelle-el.

Dansk Energi har fremført, at det vil være i strid med elforsyningslovens § 73, såfremt ejere omfattet af den udvidede solcelleordning ikke medfinansierede brug af nettet.

Dette bestrides, hvorved bemærkes, at de i § 73 indeholdte principper også var gældende, da lov nr. 722 af 25. juni 2010 blev vedtaget.

I Energinets retningslinjer for nettoafregning af egenproducenter fra 2010 var det da også anført, at egenproducenter "låner" det kollektive elforsyningsnet i løbet af afregningsperioden til opbevaring af elektricitet i de tilfælde, hvor egen producenten har overskudsproduktion, som på et andet tidspunkt i løbet af afregningsperioden bruges til at dække eget elforbrug. For at opnå dette afregningsmæssige resultat opgøres den målte levering til og fra det kollektive elforsyningsnet som nettoleveringen til og fra forbrugsstedet i den samlede afregningsperiode. [Der henvises til Energinets retningslinjer for nettoafregning af egenproducenter].

En privat brancheorganisations indførelse af en prismodel og bruttoafregningsprincippet, kan selvsagt ikke ophæve lov nr. 722 af 25. juni og de rettigheder, denne lov forudsætter for de omfattede solcelleejere.

Ekspropriativt indgreb

Ved lov nr. 722 af 25. juni 2010, jf. lov nr. 1390 af 23. december 2012, og den deri indeholdte overgangsordning blev der givet retsgarantier til de omfattede egenproducenter.

Ved den skete accept dels af indførelsen af Tarifmodel 2, jf. påstand 4, er der reelt sket et indgreb i de omfattede egenproducenters økonomiske forhold, der udgør et ekspropriativt indgreb, jf. grundlovens § 73.

Sagsøger henviser herved særligt til den overgangsordning, der tilsikrede de omfattede egenproducenters en uændret retsstilling, jf. lov nr. 1390 af 23. december 2012.

Den omstændighed, at de indførte ordninger er af generel karakter og omfatter en flerhed af berørte egenproducenter, ændrer ikke på realvirkningen af indførelsen af de pågældende ordninger, nemlig, at der reelt er sket en fratagelse af lovfæstede rettigheder for de omfattede egenproducenter, jf. grundlovens § 73.

Påstand 5

Uhjemlet afgiftsopkrævning

[..]

Det bestrides, at der alene er tale om anbringende til støtte for navnlig påstand 1.

Den opkrævning af tariffer, der sker hos de pågældende egenproducenter bevirker, at disse opkræves moms, der ikke er lovhjemmel for.

Det bestrides tillige, at grundlovens § 43 alene er en delegationsbestemmelse. Bestemmelsen er udtryk for et krav om udtrykkelig og utvetydig lovhjemmel for afgiftsopkrævning. Sådant hjemmel er der ikke forhold til de omfattede egenproducenter.

Påstand 6

Fleksafregning

Sagsøgte tilpligtes at anerkende, at fleksafregning er i strid med lov nr. 722 af 25. juni 2010, jf. lov nr. 1390 af 23. december 2012.

Det bestrides, at den nedlagte påstand alene er et anbringende til støtte for navnlig påstand 1.

Sagsøgtets synspunkt vil reelt indebære, at sagsøger fratages muligheden for domstolsprøvelse af den indførte flexafregning - betalingsprincip om timeafregning, som godkendt af Energistyrelsen og ikrafttrådte pr. 1. januar 2019, jf. [Energistyrelsens pressemeddelelse af 19. juni 2018].

Flexafregning (timeafregning) udgør et særskilt element blandt de siden 2013 gennemførte tiltag, der har udhulet den udvidede solcelleordning, jf. herved også [Energistyrelsens pressemeddelelse af 19. juni 2018], Energistyrelsens beslutning af 19. juni 2018 om fleksafregning og den efterfølgende ikrafttræden - også for egenproducenter.

Betydning af flexordningen i forhold de berørte egenproducenter

Nedenfor følger en kort redegørelse for baggrunden for påstand 6 - baggrunden for, at fleksafregning anses for at være klart i strid med lov nr. 722 af 25. juni 2010, jf. lov nr. 1390 af 23. december 2012.

Flexafregning indebærer, at nettoelforbruget afregnes hver time i henhold til prisen på spotmarkedet (eller den pris (tarif) elselskabet udbyder el til på det pågældende tidspunkt af døgnet).

Dette indebærer, at der ikke længere er tale om samme pris pr. kWh ved køb og levering af el for den omfattede egenproducent, som forudsat i de nævnte forarbejder til lov nr. 722 af 25. juni 2010, jf. lov nr. 1390 af 23. december 2012. Afregningspris er den aktuelle spotpris (eller den pris (tarif) elselskabet udbyder el til på det pågældende tidspunkt af døgnet), men elprisen ved tilbagekøb for egenproducenten til eget forbrug er incl. de af Tarifmodel 2 omfattede tariffer og moms heraf. Salgs- og købspris er således ikke længere identisk. Flexafregning indebærer, at de af lov nr. 722 af 25. juni 2010, jf. lov nr. 1390 af 23. december 2012 omfattede egenproducenter, skal betale det samme som andre energiforbrugere.

Dette afregningsprincip er indført pr. 1. januar 2019, og Energistyrelsen er dog også bevidst om, flexafregning kan give de årsnettoafregnede solcelleejere og andre egenproducenter meromkostninger, jf. Energistyrelsens pressemeddelelse af 19. juni 2018 om fleksafregning, [...].

Den timebaserede fleksafregning ophæver den retstilling, der er forudsat ved lov nr. 722 af 25. juni 2010, og som blev opretholdt ved overgangsordningen ved lovændringen i 2012, lov nr. 1390 af 23. december 2012, for de omfattede egenproducenter. Disse kan således ikke længere producere og forbruge eget produceret el til samme pris pr. kWh.

Ekspropriativ virkning

Ved lov nr. 722 af 25. juni 2010, jf. lov nr. 1390 af 23. december 2012, og den deri indeholdte overgangsordning blev der givet retsgarantier til de omfattede egenproducenter.

Ved den skete accept dels af indførelsen af Tarifmodel 2 og dels fleksafregning, jf. påstand 4 og 6 er der reelt sket et indgreb i de omfattede egenproducenters økonomiske forhold, der udgør et ekspropriativt indgreb, jf. grundlovens § 73.

Sagsøger henviser herved særligt til den lovfastsatte overgangsordning, der tilsikrede de omfattede egenproducenters en uændret retsstilling, jf. lov nr. 1390 af 23. december 2012.

Den omstændighed, at de indførte ordninger er af generel karakter og omfatter en flerhed af berørte egenproducenter ændrer ikke på realvirkningen af indførelsen af de pågældende ordninger, nemlig, at der reelt er sket en fratagelse af lovfæstede rettigheder for de omfattede egenproducenter, jf. grundlovens § 73.

Påstand 7

Uhjemlet afgiftsopkrævning

[..]

Det er sagsøgtes opfattelse, at sagsøgers nedlagte påstand om flexafregning er i strid i strid med lov nr. 722 af 25. juni 2010, jf., jf. lov nr. 1390 af 23. december 2012 er et anbringende til støtte for navnlig 1.

Flexafregning (timeafregning) udgør et særskilt element blandt de siden 2013 gennemførte tiltag, der har udhulet den udvidede solcelleordning, jf. herved også [Energistyrelsens pressemeddelelse af 19. juni 2018], Energistyrelsens beslutning af 19. juni 2018 om fleksafregning og den efterfølgende ikrafttræden - også for egenproducenter.

Sagsøgtes synspunkt vil reelt indebære, at sagsøger fratages muligheden for domstolsprøvelse af den indførte flexafregning - betalingsprincip om timeafregning, som godkendt af Energistyrelsen og ikrafttrådt pr. 1. januar 2019, jf. [Energistyrelsens pressemeddelelse af 19. juni 2018].

Den opkrævning af moms, der sker for de berørte egenproducenter ifm. tilbagekøb, er i strid med lov nr. 722 af 25. juni 2010, jf., jf. lov nr. 1390 af 23. december 2012. Der er ikke hjemmel for at kræve moms af de omfattede egenproducenter ved køb af el til eget brug.

Det bestrides tillige, at grundlovens § 43 alene er en delegationsbestemmelse. Bestemmelsen er udtryk for et krav om udtrykkelig og utvetydig lovhjemmel for afgiftsopkrævning. Sådant hjemmel er der ikke forhold til de omfattede egenproducenter.

Påstand 8**Markedsføring**

Sagsøgte har tilsidesat markedsføringslovens § 3 jf. § 2, om vildledende markedsføring eller principperne heri, jf. lovbekendtgørelse nr. 1216 af 25. september 2013 med senere ændringer

Vildledende markedsføring

Markedsføringslovens finder anvendelse på offentlig virksomhed, i det omfang der udbydes produkter på markedet, jf. lovens § 1.

De af søgsmålet omfattede egenproducenter har disponeret og investeret i solcelleanlæg på baggrund af bl.a. lov nr. 722 af 25. juni 2010, lov nr. 1390 af 23. december 2012. Tilskyndelserne til investeringer i solcelleanlæg blev "solgt på" lovens indhold om at friholde de omfattede egenproducenter for PSO, tariffer, afgifter og moms af egen produceret og forbrugt el på årsbasis. Den udvidede solcelleordning blev samtidig lanceret som en mulighed for løbende at opføre nettoforbruget.

[Der er fremlagt bilag], der alene er eksempler på annoncering, tilbud m.v., understøtter dette - og tilsvarende følger forudsætningsvis af [fremlagte artikler vedrørende egenproducenters investeringer i solcelleanlæg].

Også sagens øvrig bilagsmateriale dokumenterer, at egenproducenterne har investeret i tillid til og forvisning om den gældende solcellelovgivning og ikke mindst de tilskyndelser, der lå bag 2010-loven, og tilkendegivelser og garantier, der blev givet forud og i forbindelse med fremsættelse af lov nr. 1390 af 23. december 2012, har forstærket forventningerne til beskyttelsen af de foretagne investeringer og disponeringer.

Denne massive markedsføring - ud fra de dagældende energimæssige hensyn og præferencer - har foranlediget egenproducenter i stort omfang til at investere i solcelleanlæg og dermed bevirket, at der blev bragt sådanne anlæg på markedet.

Uden denne massive reklame for og tilskyndelse til sådanne investeringer i solcelleanlæg og af de fordele, dette ”blev solgt på” havde de pågældende egenproducenter ikke investeret i de nævnte anlæg.

Den for ordningen nødvendige forudsætning for den årsbaserede nettoafregning og fritagelse for de nævnte afgifter m.v., var installeringen af en måler, der kunne sikre korrekte afregning af mer- eller mindre forbrug af el. Energistyrelsen under ministeriet fik aldrig fulgt op herpå og sikret dette.

Det må på baggrund af oplysningerne i sagen anses for klart dokumenteret, at egenproducenterne ikke længere har den retsstilling, disse blev givet dels ved den oprindelige lovgivning og ved efterfølgende ændringer heri, særligt lov nr. 1390 af 23. december 2012.

Dette må anses for vildledende markedsføring og dermed i strid med markedsføringsloven eller i al fald principperne heri. særligt lov nr. 1390 af 23. december 2012.”

Sagsøgte har i sit påstandsdokument anført følgende:

”Afvisningspåstandene

Påstand 2-8 er for uklare og for ubestemt formulerede til at kunne tages under påkendelse. Der vil derfor ikke kunne afsiges dom efter påstandene.

For påstand 2 er det uklart, hvad sagsøgeren ønsker fastslået med påstanden.

Påstand 3 er reelt et anbringende til støtte for navnlig påstand 1, idet det påstås, at der som følge af manglende retvisende måling, jf. påstand 2, sker uhjemlet opkrævning, jf. grundlovens § 43, af elafgift og PSO samt moms heraf.

For påstand 4 er det uklart, hvad sagsøgeren søger fastslået med påstanden. Påstand 4 indeholder herudover reelt anbringender til støtte for navnlig påstand 1.

Påstand 5 er reelt et anbringende til støtte for navnlig påstand 1, idet det påstås, at opkrævningen af moms af betalingerne nævnt i påstand 4; netta-

rif, abonnementsbetaling og rådighedsbetaling, er i strid med grundlovens § 43.

Påstand 6 indeholder reelt et anbringende til støtte for navnlig påstand 1, idet det påstås, at fleksafregning er i strid med lov nr. 722 af 25. juni 2010.

Påstand 7 er reelt et anbringende til støtte for navnlig påstand 1, idet det påstås, at opkrævningen af moms ved egenproducentens tilbagekøb af egenproduceret elektricitet er i strid med grundlovens § 43.

Påstand 8 indeholder reelt anbringender til støtte for navnlig påstand 1, idet det påstås, at Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet har tilsidesat markedsføringslovens § 3, jf. § 2, om vildledende markedsføring eller principperne heri.

Frifindelsespåstandene

Rette sagsøgte

Det er ikke Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, som administrerer lov nr. 722 af 25. juni 2010 (den udvidede solcelleordning) og momsloven, men derimod Skatteministeriet. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet har endvidere hverken fastsat eller godkendt Dansk Energis Tarifmodel 2.0. Opfyldelse af påstandene ligger uden for Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets kompetence, og ministeriet skal derfor frifindes, allerede fordi ministeriet ikke er rette sagsøgte.

Elafgifter

Solcelleejere omfattet af den udvidede solcelleordning betaler ikke elafgift for egenproduceret el uanset målerstype, jf. [Energistyrelsens notat om årsbaseret nettoafregning og elmålere], side 5-7, som indeholder en redegørelse for summations-, fase- samt Ferrarismåleres funktionaliteter.

Skulle retten efter bevisførelsen finde det bevist, at elmålernes funktionaliteter har betydning for opkrævning af elafgift, bemærkes ex tuto, at der hverken påhviler Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet nogen retlig forpligtelse til at sikre, at solcelleejerne har en specifik måler, eller i lovgivningen fastsættes mere detaljerede krav til målere. Elmålernes funktionalitet er en privatretlig problemstilling mellem den enkelte solcelleejer og netvirksomheden, og en elmåler kan således skiftes, hvis der mellem disse parter indgås aftale herom.

Der eksisterer ikke en retlig forpligtelse for klima-, energi- og forsyningsministeren til at fremsætte lovforslag eller udstede bekendtgørelser, som giver solcelleejeren et retskrav på en bestemt målerstype.

Tarifering

Bruttoafregningsprincippet i Dansk Energis Tarifmodel 2.0 medfører, at solcelleejere omfattet af lov nr. 722 af 25. juni 2010 (den udvidede solcelleordning) bliver opkrævet tariffer for den overskudsproduktion, som lagres på distributionsnettet, hvis den enkelte solcelleejer har en summations- eller fasemåler. Solcelleejere, der har en Ferrarismåler, bliver derimod ikke opkrævet tariffer for overskudsproduktion.

Det fremgår af forarbejderne til lov nr. 722 af 25. juni 2010, at værdien af solcelleejerens egenproduktion svarer til de sparede omkostninger inklusive afgifter, tariffer mv. til køb af en tilsvarende elmængde. Denne passage fra forarbejderne er imidlertid blot en beskrivelse af solcelleordningens konsekvenser i forhold til det dagældende nettoafregningsprincip. Lov nr. 722 af 25. juni 2010 indeholder dermed ingen retligt bindende forudsætninger om afregningsprincipper, men beskriver kun de fordele, som ordningen havde efter det dagældende nettoafregningsprincip.

Solcelleejere omfattet af lov nr. 722 af 25. juni 2010 bliver således opkrævet tariffer for den overskudsproduktion, som lagres på distributionsnettet, uanset om den enkelte solcelleejer har en summations- eller fasemåler, og dette kan ikke være i strid med den nævnte lov, idet den hverken regulerer eller indeholder retlige forudsætninger om tarifiering. DENFO's anbringender støttet på denne lov understøtter derfor ikke de nedlagte påstande.

Beregninger foretaget af Dansk Energi viser, at de årlige gennemsnitlige meromkostninger for fasemåling i forhold til summationsmåling for afregningsgruppe 6, som er de solcelleejere/egenproducenter, der omfattes af dette søgsmål, er 100-150 kr., jf. [notat af 16. maj 2018 fra Dansk Energi om Konsekvensvurdering vedr. de to måleprincipper for nettoafregnede kunder], side 2. Grunden hertil er netop, at der anvendes samme afregningsprincipper for begge måler typer, at begge målere foretager separat måling af el, der modtages henholdsvis leveres til elnettet, og at målingernes funktionaliteter dermed i alt væsentlighed er ens.

Som nævnt ovenfor påhviler der ikke Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet nogen retlig forpligtelse til at sikre, at solcelleejerne har en specifik måler, eller at der i lovgivningen fastsættes mere detaljerede krav til målere. Elmålerens funktionalitet er en privatretlig problemstilling mellem den enkelte solcelleejer og netvirksomheden, og en elmåler kan således skiftes, hvis der mellem disse parter indgås aftale herom. Der eksisterer ikke en retlig forpligtelse for energi-, forsynings- og klimaministeren til at fremsætte lovforslag eller udstede bekendtgørelser, som giver solcelleejeren et retskrav på en bestemt måler type.

Hertil kommer, at Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet ikke har hjemmel til fastsættelse eller godkendelse af tariffer. Det er netvirksomhederne, som efter offentliggjorte metoder fastsætter priser og betingelser for anvendelse af distributionsnet. De offentliggjorte metoder godkendes af Energitilsynet, jf. elforsyningslovens § 73 a, stk. 1, og der er mulighed for at indgive klage over en sådan godkendelse til Energiklagenævnet, jf. elforsyningslovens § 89, stk. 1. Begge disse myndigheder er uafhængige af klima-, energi- og forsyningsministeren.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet har således hverken godkendt Dansk Energis Tarifmodel 2.0 eller de enkelte netvirksomheders metoder for prisfastsættelse og har efter lovgivningen heller ikke kompetence her til.

Moms

Levering af elektricitet fra et solcelleanlæg anses efter EU-Domstolens dom af 20. juni 2013 i sagen C-291/12, Fuchs, for at være selvstændig økonomisk virksomhed med levering af elektricitet mod vederlag (hvor vederlaget ikke er penge, men anden elektricitet). Det indebærer, at solcelleejerne i henhold til momslovens regler ikke kan nettoafregnes, og at solcelleejeren kan være forpligtet til at lade sig momsregistrere.

Dette har dog intet med summations- eller fasemålere at gøre. Begge målere kan foretage separat måling af henholdsvis den el, som leveres fra nettet og til nettet. Lov nr. 722 af 25. juni 2010 regulerer ikke solcelleejerens momsmæssige stilling, og DENFO's anbringender understøtter derfor ikke de nedlagte påstande.

Fleksafregning

Til DENFO's anbringende om, at bekendtgørelse nr. 75 af 25. januar 2019 om fjernaflæste elmålere og måling af elektricitet i slutforbruget er i strid med elforsyningsloven bemærkes, at sagsøgeren ikke har påvist, at nogen del af bekendtgørelsen skulle savne hjemmel i elforsyningsloven.

Grundlovens § 43

Til DENFO's anbringende om, at forholdet er en overtrædelse af grundlovens § 43, henvises til ministeriets anbringender ovenfor om hjemmel samt om rette sagsøgte i relation til elafgiftsloven. Det bemærkes ex tuto, at de i nærværende sag omhandlede afgifter mv. er direkte reguleret i bl.a. momsloven, og at grundlovens § 43, der vedrører delegation af lovgivningskompetencen til opkrævning af skatter, derfor ikke er relevant.

Ekspropriation

Til DENFO's anbringende om, at indførelsen af Tarifmodel 2 og fleksafregning er et ekspropriativt indgreb i strid med grundlovens § 73, henvises til ministeriets anbringender ovenfor om tariffer og prisfastsættelse samt om rette sagsøgte. Det bemærkes ex tuto, at der ikke i lov nr. 722 af 25. juni 2010 er eller har været en lovfæstet rettighed til "ejendom", ligesom Tarifmodel 2.0 og fleksafregning ikke er udtryk for, at solcelleejerne ved lov fratages ejendom. Grundlovens § 73 er således ikke relevant for nærværende forhold.

Markedsføring

Hverken markedsføringsloven eller principperne heri finder anvendelse vedrørende forhold omfattet af dette søgsmål. Det fremgår således af markedsføringslovens § 1, stk. 1, at loven finder anvendelse på privat erhvervsvirksomhed samt på offentlig virksomhed i det omfang, der udbydes på produkter på markedet. Markedsføringslovens § 3 retter sig endvidere udelukkende mod erhvervsdrivende.

Klima-, Energi-, og Forsyningsministeriet handler som offentlig myndighed og kan ikke anses som en erhvervsdrivende, der promoverer, sælger eller udbyder et produkt til forbrugere. Ministeriet omfattes således ikke af markedsføringsloven og har allerede af denne grund ikke tilsidesat loven eller principperne heri."

Parterne har i det væsentlige procederet i overensstemmelse hermed.

Rettens begrundelse og resultat

Påstand 1

Sagsøgeren har navnlig gjort gældende, at de af søgsmålet omfattede egenproducenter har et krav på en bestemt retsstilling, og at dette følger af lov nr. 722 af 25. juni 2010 om ændring af elafgiftsloven m.fl. (den udvidede solcelleordning) og lov nr. 1390 af 23. december 2012 om ændring af lov om fremme af vedvarende energi, elforsyningsloven og elafgiftsloven m.fl., disses lovforarbejder samt bilag og tilkendegivelser m.v. i forbindelse med lovenes vedtagelse samt senere. Sagsøgeren har endvidere gjort gældende, at retsstillingen hviler på forskellige, herunder tekniske, retligt bindende forudsætninger. Forudsætningerne vedrører blandt andet målertype og afregningsprincipper.

Retten forstår sagsøgeren således, at sagsøgeren ønsker fastslået, om en række (senere indtrufne) forhold er i overensstemmelse med ovennævnte love og lovforarbejder m.v.

Retten finder imidlertid, at sagsøgte ikke er rette sagsøgte.

Indledningsvis bemærkes, at den udvidede solcelleordning blev indført som en ændring til elafgiftsloven, der ikke administreres af sagsøgte, men af Skatteministeriet. Det forhold, at sagsøgte administrerer lov nr. 1390 af 23. december 2012, hvorved den udvidede solcelleordning afskaffedes med en 20-årig overgangsordning for eksisterende anlæg, findes ikke at ændre ved, at den for sagen relevante lovregulering forefindes i elafgiftsloven sammenholdt med lovforarbejderne hertil.

Det forhold, at sagsøgte er ressortministerium på energiområdet og herunder administrerer elforsyningsloven, findes ikke at kunne føre til noget andet resultat i forhold til det af sagsøgeren ønskede om retsstillingen i medfør af de to nævnte ændringslove, heller ikke selv om der i lovforarbejderne til lov nr. 722 af 25. juni 2010 er gjort bemærkninger målertyper. Det bemærkes hertil, at man som egenproducent i dag under visse betingelser har ret til at få opsat en summationsmåler mod egenbetaling, jf. § 11, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 75 af 25. januar 2019. Det står således den enkelte egenproducent frit for at få den ønskede måler installeret.

For så vidt angår Dansk Energis tarifmodel 2.0 bemærker retten, at modellen ikke er fastsat eller godkendt af sagsøgte, der ubestridt ikke har hjemmel til at fastsætte eller godkende tariffer på området.

For så vidt angår moms bemærkes, at momsloven ikke administreres af sagsøgte, men af Skatteministeriet. Sagsøgte findes derfor ikke at være rette sagsøgte i relation hertil, og herunder ej heller i relation til skattemyndighedernes fortolkning af EU-dommen i Fuchs-sagen.

For så vidt angår flexafregning findes sagsøgeren ikke at have påvist, at bekendtgørelse nr. 75 af 25. januar 2019 ikke har hjemmel i elforsyningsloven. Retten henser endvidere til Energistyrelsens pressemeddelelse af 19. juni 2018 om baggrunden for reglerne.

Sagsøgeren findes endvidere ikke i øvrigt at have godtgjort, at der består en retlig forpligtelse for sagsøgte til at fremsætte lovforslag eller udstede bekendtgørelser til gentagelse eller bekræftelse af den retsstilling og de retligt bindende forudsætninger, som sagsøgeren gør gældende, allerede består.

Efter det anførte frifindes sagsøgte herefter vedrørende påstand 1. Det af sagsøgeren i øvrigt anførte, herunder vedrørende Grundloven og markedsføringsloven, kan ikke føre til noget andet resultat, idet det herved bemærkes, at sagsøgeren ikke har godtgjort, at sagsøgte er omfattet af de relevante bestemmelser i markedsføringsloven.

Påstand 2

Sagsøgerens påstand angår spørgsmålet om forudsætningerne for opgørelsen af den årsbaserede elektricitet med hensyn til anvendte målere.

Forholdet er beskrevet i lovforslagene til lov nr. 722 af 25. juni 2010, pkt. 3.2.1.2, der administreres af Skatteministeriet. Det fremstår herefter ikke klart, hvad sagsøgeren ønsker fastslået med påstanden i forhold til sagsøgte.

Herefter, og idet det bemærkes, at påstanden findes at indgå som anbringende under påstand 1, finder retten, at påstanden er uegnet til at danne grundlag for en domskonklusion. Som følge heraf afvises påstanden, jf. retsplejelovens § 349, jf. § 348, stk. 2, nr. 3.

Påstand 3

Sagsøgerens påstand angår spørgsmålet om, hvorvidt manglende retvisende måling medfører uhjemlet opkrævning af elafgift m.v.

Påstanden findes reelt at udgøre et anbringende, i forlængelse af anbringendet anført som påstand 2, til støtte for påstand 1. Herefter finder retten, at påstanden er uegnet til at danne grundlag for en domskonklusion. Som følge heraf afvises påstanden, jf. retsplejelovens § 349, jf. § 348, stk. 2, nr. 3.

Påstand 4

Sagsøgerens påstand angår spørgsmålet om, hvorvidt egenproducenter af solcelleelektricitet er undtaget fra følgende ”betalingsprincipper og betalinger” indeholdt i Dansk Energis tarifmodel 2.0: Nettarif til netselskabet af den målte leverende mængde elektricitet (bruttoafregning) til producenten, abonnementsbetaling til netselskabet for administration af kundeforholdet og individuelt fastsat rådighedsbetaling til netselskabet som betaling for standby adgang til netkapacitet.

Påstanden findes efter sin formulering af de anførte ”betalingsprincipper og betalinger” at have et så ubestemt indhold og en så ubestemt rækkevidde, at den er uegnet til at danne grundlag for en domskonklusion. Som følge heraf afvises påstanden, jf. retsplejelovens § 349, jf. § 348, stk. 2, nr. 3. Endvidere bemærkes, at påstanden til dels findes at indgå som anbringende under påstand 1.

Påstande 5

Sagsøgerens påstand angår spørgsmålet om, hvorvidt momsopkrævning er uhjemlet af de i påstand 4 omhandlede beløb.

Påstanden findes reelt at udgøre et anbringende til støtte for påstand 1. Herefter finder retten, at påstanden er uegnet til at danne grundlag for en domskonklusion. Som følge heraf afvises påstanden, jf. retsplejelovens § 349, jf. § 348, stk. 2, nr. 3.

Påstande 6

Sagsøgerens påstand angår spørgsmålet om, hvorvidt flexafregning er i strid med lov nr. 722 af 25. juni 2010.

Påstanden findes reelt at udgøre et anbringende til støtte for påstand 1. Herefter finder retten, at påstanden er uegnet til at danne grundlag for en domskonklusion. Som følge heraf afvises påstanden, jf. retsplejelovens § 349, jf. § 348, stk. 2, nr. 3.

Påstande 7

Sagsøgerens påstand angår spørgsmålet om, hvorvidt der sker uhjemlet opkrævning af moms ved egenproducentens tilbagekøb af egenproduceret elektricitet.

Påstanden findes reelt at udgøre et anbringende til støtte for påstand 1. Herefter finder retten, at påstanden er uegnet til at danne grundlag for en domskonklusion. Som følge heraf afvises påstanden, jf. retsplejelovens § 349, jf. § 348, stk. 2, nr. 3.

Påstande 8

Sagsøgerens påstand angår spørgsmålet om, hvorvidt sagsøgte har tilsidesat markedsføringsloven § 3, stk. 2, om vildledende markedsføring eller principperne heri.

Påstanden findes reelt at udgøre et anbringende til støtte for påstand 1. Herefter finder retten, at påstanden er uegnet til at danne grundlag for en domskonklusion. Som følge heraf afvises påstanden, jf. retsplejelovens § 349, jf. § 348, stk. 2, nr. 3.

Sagsomkostninger

Efter sagens resultat skal sagsøgeren betale sagsomkostninger til sagsøgte med 750.000 kr. Beløbet udgør et passende beløb til dækning af sagsøgtes udgift til advokatbistand. Retten har ved fastsættelsen taget hensyn til det oplyste om sagens værdi samt endvidere til sagens forløb og udfald. Retten har hertil navnlig lagt vægt på, at der er tale om en omfangsrig sag med mange omtvistede spørgsmål, herunder også tekniske spørgsmål, der er blevet hovedforhandlet over to retsdage. Beløbet indeholder moms.

THI KENDES FOR RET:

De af DENFO, Danske Energiforbrugere, nedlagte påstande 2-8 afvises.

I øvrigt frifindes Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet.

DENFO, Danske Energiforbrugere skal inden 14 dage i sagsomkostninger til Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet betale 750.000 kr.

Sagsomkostningerne forrentes efter rentelovens § 8 a

Kim Gabriel

Vejledning

Retten har afsagt dom i sagen.

Hvis du er utilfreds med afgørelsen, kan du som udgangspunkt anke dommen til landsretten. Hvis du kun er utilfreds med dommens afgørelse om sagsomkostninger, kan du kære denne del af afgørelsen til landsretten.

Ikke alle afgørelser kan ankes eller kæres

Dommen kan kun ankes, hvis forskellen mellem byrettens dom og det resultat, du ønsker at opnå i landsretten, er over 20.000 kr. Hvis forskellen er mindre, skal du have tilladelse fra Procesbevillingsnævnet for at anke.

Landsretten kan afvise at behandle en ankesag, hvis landsretten vurderer, at der ikke er udsigt til, at sagen vil få et andet udfald i landsretten.

Du kan kun kære afgørelser om sagsomkostninger, hvis omkostningsbeløbet er fastsat til mere end 20.000 kr., eller hvis retten har bestemt, at ingen af parterne skal betale sagsomkostninger, og du kræver, at modparten skal betale mere end 20.000 kr. I andre situationer kan omkostningsafgørelsen kun kæres, hvis du får tilladelse fra Procesbevillingsnævnet.

Frister for at anke og kære

Fristen for at anke er 4 uger fra dommens afsigelse. Hvis du ikke kan anke uden en tilladelse fra Procesbevillingsnævnet, skal du indlevere en ansøgning til Procesbevillingsnævnet inden 4 uger.

Fristen for at kære omkostningsafgørelsen er 2 uger fra dommens afsigelse. Hvis du ikke kan kære afgørelsen uden tilladelse fra Procesbevillingsnævnet, skal du indlevere en ansøgning til Procesbevillingsnævnet inden 2 uger.

Sådan gør du, hvis du vil anke eller kære

Du kan anke dommen på minretssag.dk ved at trykke på knappen "Opret appel" og derefter vælge "Anke" og følge vejledningen der. Hvis du vil kære omkostningsafgørelsen, skal du vælge "Kære" og følge vejledningen der.

Hvis du ønsker at søge tilladelse til anke eller kære hos Procesbevillingsnævnet, skal du indlevere din ansøgning til Procesbevillingsnævnet. Du kan ikke indle-

vere ansøgningen på minretssag.dk. Du kan få mere vejledning om, hvordan du søger tilladelse hos Procesbevillingsnævnet på domstol.dk.

Du kan få mere vejledning blandt andet om retsafgift på domstol.dk.

Publiceret til portalen d. 20-09-2019 kl. 13:02

Modtagere: Sagsøger DENFO, Danske Solcelleejere, Advokat (H) Sune Fugleholm, Sagsøgte Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, Advokat (H) Niels Holger Printz

Afvisningspåstanden efter

Retsplejeloven § 348

Sag anlægges ved indlevering af stævning til retten.

Stk. 2. Stævningen skal indeholde

3) sagsøgerens påstand, sagens værdi, sagstypen, sagsøgerens person- eller cvr-nummer, hvis sagsøgeren har et sådant, og en kort beskrivelse af sagen,